

bladet **Prosa**

De it-professionelles fagblad · 2 · Februar · 2010

**Gør dine programmer
Windows 7-lækre**

Tema: PROSAs medlemmer

Da it var EDB

Har du fordomme om it-nørder?

NemID forsinket

PROSA

Mens vi venter på en fælles standard for mobilopladere

Erik Swiatek, næstformand, ers@prosa.dk

Jeg er i færd med at tømme min kuffert efter nytårsturen til Polen. Og her ligger en af mine helt store irritationskilder lige foran mig. Nemlig opladerne til mobiltelefoner, kameraet og den bærbare. 814 gram sniger det sig op på, og så er konens lader ikke medregnet – fire styks.

814 gram elektronik blot til en uges ferie. Herudover rummer huset også resten af husholdningens opladere. Et forsigtigt gæt lander på 20 styks. Hertil kommer så besværet med at holde styr på, hvad der skal bruges til hvad.

For slet ikke at tale om alle dem, der er smidt ud gennem årene, fordi det, de ladede op, var blevet forældet. Selve laderen fejlede ikke noget. Alt sammen fordi Europas og USA's politikere ikke har sat elektronikfabrikanterne stolen for døren og krævet fælles standarder for opladere til mobile enheder.

Ligegyldigt hvor jeg kører hen i min bil, kan jeg tanke brændstof, for her er der for længst aftalt fælles normer for brændstofpåfyldning.

Ligegyldigt hvor jeg kører hen i min bil, kan jeg tanke brændstof, for her er der for længst aftalt fælles normer for brændstofpåfyldning. Der er ikke forskel på en Volvo, Skoda eller Toyota. Men elektriske artikler skal åbenbart være så forskellige, så ikke engang to produkter fra samme firma kan have ens standarder.

Jeg siger ikke, at mine fire ladere kan erstattes af en, men jeg mener seriøst, at to ville kunne gøre det. Og at der skal tænkes genbrug ind på dette område.

I oktober blåstemplede FN's organisation for telefoni og kommunikation, ITU, en oplader, der vil kunne bruges til alle mobiltelefoner uanset fabrikat. FN anslår i sin pressemeddelelse, at en sådan lader vil kunne reducere udledningen af drivhusgasser med 13,6 millioner ton. Og vi begynder så småt at se de første konkrete bud på usb-kompatible opladere.

Nu mangler der så bare, at den europæiske standardiseringsorganisation ETSI nikker ja.

Dette er et vigtigt skridt den rigtige vej, lad os så få fat i resten af området, kameraer, pc'er etc.

Så miljøkommissær Connie Hedegaard, vil du ikke være rar at hjælpe mig og miljøet ved at få sat fokus på dette enorme ressourcspild? Jeg ved godt, at undskyldningerne og forklaringerne fra producenterne vil være mange. Men i virkeligheden handler det om vilje, og hvis ikke producenterne vil, ja så må de have hjælp. Muligvis med god gammeldags lovgivning.

Det handler om at turde at gå imod elektronikbranchen.

PS: Og så har jeg slet ikke tænkt hele el-værktøjsbranchen ind i dette synspunkt.

ProsaBladet · 2 · 2010
40. årgang

Adresse:

Ahlefeldtsgade 16, 1359 Kbh. K.
Tlf. 33 36 41 41, fax 33 91 90 44
ProsaBladets postgiro: 6 58 08 90,
e-mail: prosaBladet@prosa.dk

Redaktion:

Ansvarshavende redaktør
Kurt Westh Nielsen
kwn@prosa.dk
Nina Ferdinand, journalist
nif@prosa.dk
Finn Ulf Nielsen, korrektur
Palle Skramso, layout

Udgivelsesdato og deadline:

Udkommer en gang hver måned,
undtagen juli måned.
Næste gang 27. februar
Læserbreve: 8. februar

Debatindlæg:

ProsaBladet modtager meget gerne læserbreve, debatindlæg og kommentarer fra medlemmerne. Indlæggene sendes til redaktion@prosa.dk. Indlæggene vil blive redigeret efter retningslinjer vedtaget af redaktionen. Disse retningslinjer kan læses på www.prosa.dk/link/23

Redaktionsudvalg:

Formand: Mikkel Hammer Nonboe, (orlov)
mikkel.nonboe@gmail.com
Siemen Baader
Henrik Gammelgaard
Ali A. Razvi
Peter Ussing
Bjørn West

Artikler:

Synspunkter, der fremføres i signerede artikler, er ikke nødvendigvis dækkende for redaktionens opfattelse. Rubrikken „Synspunkt“ stilles til rådighed for Hovedbestyrelsen

Annoncer:

DG Media a/s
Telefon: 70 27 11 55
E-mail: epost@dgmedia.dk
Deadline for næste nummer:
Den 23. februar

Teknisk produktion:

Tryk: KLS Grafisk Hus

Illustrationer:

Forside: Lars Horn/Baghuset.
Hvis ikke andet er angivet, PROSAarkiv

Papir og produktion er godkendt til Nordisk Miljømærkning

Denne tryksag er produceret CO2 neutralt hos KLS Grafisk Hus A/S

Kontakt PROSA:

www.prosa.dk/kontakt
Eller se navne og adresser på bladets næstsidside.

Kontrolleret af

Kontrolleret oplag:
11984 ekspl.

i perioden 1. marts - 30. juni 09

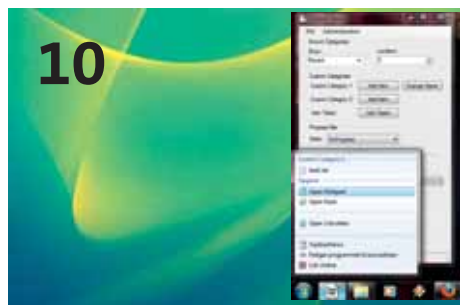

541 Trykkeri 016

”

Med store it-tiltag er der jo altid en risiko for fiasko. Det ved vi af bitter erfaring.

Ulf Munkedal, direktør i it-sikkerhedsfirmaet Fort Consult, om forsinkelsen af NemID.

Gør dine programmer Windows 7-lækre.

It-nørder er altid klar på at hjælpe med computerproblemer, Eller?

Børge Holse blev fyret efter 12 år i samme virksomhed, men fik et nyt job ved at være ærlig ved samtalen.

IT-AKTUELT

Google får nok af Kina • 4

Søgegiganten dropper internetcensur i Kina.

Hvad tjente du i 2009? • 6

Hjælp PROSA med at lave den bedste it-lønstatistik.

PROSA OM PROSA

Fin udsigt fra toppen • 8

Niels Bertelsen ser tilbage på sit første år som formand for PROSA.

Tema: Mød PROSAs medlemmer • 12

Det typiske medlem hedder Michael Jensen, er 35 år, uddannet datamatiker og tjener 40.000 om måneden.

TEKNOLOGI

Digital signatur • 24

Kommunerne ærgrer sig over forsinket NemID.

TEKNOLOGI

Industri-pc • 26

De er små, langtidsholdbare, pålidelige og utroligt miljøbevidste.

Fra kaos til telepakke • 28

EU's nye telepakke har været igennem en hård fødsel.

ARBEJDSMARKED

Du har magten på arbejdet • 22

Ledelsen er nødt til at lytte til vidensarbejderne, påpeger en ny bog.

Bag lukkede døre • 30

Hvordan kommer man godt ind i det lukkede broderskab, der hedder udviklingsafdelingen?

AKTIVITETER

Kurser • 36

Styrk dit it-netværk og bliv fagligt opdateret. Kom på .Net kursus, til hackerworkshop, hør om PROSA StartBox og meget mere.

NOTER

Print din egen 3D-pizza

En fødevarerprinter, som kan spytte dine yndlingsretter ud. Det er den mulige konsekvens af et forskningsprojekt, som træder sine spæde barnesko. Det er forskerne Marcelo Coelho og Amit Zoran fra Massachusetts Institute of Technology (MIT), der har udviklet et koncept for den teknologi, som inspireret af principperne bag 3D-printere er i stand til at udspyd lag af ingredienser, som varmebehandles.

kwn

Rygter om Apple-tablet

Hysteriet omkring produktlanceringer fra Apple når nye højder forud for 27. januar, hvor Apple har indbudt til pressemøde om, formodentlig, et nyt produkt. Omkring kl 19 dansk tid vil Apple på bemeldte dato offentliggøre det, som mange forventer bliver en tablet-pc uden tastatur. De fleste rygtesmede tipper på, at der er tale om en enhed med en titommer-skærm. Nogle går endda så vidt, at de tipper på, at navnet bliver 'slate' – engelsk for en (skifer)tavle.

kwn

Sårbarhed fundet i Zigbee

Udvikleren Travis Goodspeed har opdaget en svaghed i den frie protokolstak Z-stack, som er beregnet til at håndtere kommunikationen i Zigbee-radiomoduler. Sårbarheden betyder, at det skulle være nemmere at aflytte krypteret kommunikation. Berrørt er Zigbee-moduler med integrerede 8051-kompatible kontrollere som CC2430 og CC2530 med Z-Stack-version 2.2.2-1.30. Hardwareproducenten Texas Instruments planlægger at offentliggøre version 2.3, som angiveligt skulle rumme forbedret sikkerhed. Flere detaljer på Travis Goodspeeds blog: prosa.dk/link/246.

kwn

Google på kollisionskurs med Kina

I kølvandet på massive kinesiske hackerangreb bebuder Google nu annullering af internetcensur på den kinesiske Google-udgave.

Af Kurt Westh Nielsen, kwn@prosa.dk

Google vil nu ophæve den internetcensur, som hidtil har betydet, at en lang række søgeresultater med systemkritisk eller historisk faktuel indhold bliver bortfiltreret hos Google på den kinesiske del af internettet. Dermed bringer søgegiganten sig på direkte kollisionskurs med de kinesiske myndigheder, som så sent som sidste år skærpede kontrollen med internettrafik.

Statslige hackere

Baggrunden for Googles nye kurs er, at virksomheden i slutningen af sidste år oplevede massive kinesiske hackerangreb, som blandt andet rummede forsøg på at skaffe sig adgang til indholdet af flere kinesiske systemkritikers Gmail-konti hos Google.

Den kinesiske angrebsbølge udløste så i starten af januar en særdeles klar kritik af Kina i et officielt blogindlæg fra Google, som også bebudede ophævelsen af den censur, som virksomheden hidtil har bedrevet på linje med blandt andre Microsoft og Yahoo i Kina.

Flere it-sikkerhedsekspertter vurderer, at de kinesiske hackere efter alt at dømme har

været bestilt eller støttet af den kinesiske stat til at udføre angrebene.

Yahoo følger trop

Mens der i skrivende stund ikke foreligger nogen officiel reaktion fra de kinesiske myndigheder, er flere kinesiske bloggere begyndt at reagere på Google-udmeldingen. Moderate bloggere vurderer, at det er dumt af Google at satse på en konfrontation ved at reagere på en måde, der udelukker de kinesiske myndigheder fra at reagere uden at tabe ansigt. Mere nationalistisk orienterede bloggere råder Google til at "skride ud af landet".

Til gengæld udløser Googles erklæring begejstring hos flere vestlige borgerrettighedsorganisationer. Amerikanske EFF sender ros til Google, som organisationen tidligere har kritiseret for censuren. Journalister Uden Grænser er også positive. Og udmeldingerne fra Google ser ud til at smitte. Senest har Yahoo udtrykt støtte til Googles reaktion, selvom Yahoos kinesiske samarbejdspartner, Alibaba Group, er uenige i Yahoos 'ryggsløse' opbakning.

Windows 7: Samlet pakketilbud Seminar, kursus, certificering og Netbook

Se hvordan man med Applocker helt præcist kan bestemme, hvilke applikationer der må bruges eller installeres på en computer.

- Styr alt centralt via gruppepolitikker
- Krypter brugernes USB-flashpin eller computer
- Opdater dynamisk det image, der bruges til virksomhedens maskiner ved blot at tilføje applikationer, drivere og indstillinger
- Find hurtigt frem til en evt. fejl og ret den via Action Center, hvis ikke Windows 7 allerede har gjort opmærksom på den
- Opdatér inden supportten på XP udløber i 2012. Allerede næste år indskrænkes denne af Microsoft

SuperUsers har udformet et 1-dags **seminar**, som giver overblik over nyheder og forbedringer i Windows 7.

Desuden afholder vi et 3-dages **kursus**, hvor man lærer at udrulle, konfigurere og vedligeholde Windows 7 i praksis.

Som kronen på værket kan man tage en **certificering**, der dokumenterer ekspertise inden for området.

Du får udleveret en Netbook med Windows 7, som du kan ta' noter på og beholde til evig arv og eje!

Seminar

Windows 7

Kom godt i gang med Windows 7 og udnyt mulighederne fuldt ud. På dette seminar kommer vi omkring nogle af nyhederne i Windows 7.

Vi dykker ned og kigger nærmere på den forbedrede sikkerhed og netværkshåndtering. Du vil få vist nogle fejlsøgningsværktøjer samt hvilke faldgruber, der kan være.

Vi kommer også ind på den bedre integration med Windows Server 2008 R2 – herunder "Direct Access". Tingene demonstreres og vises i praksis, og der gives derudover et teoretisk overblik over teknologierne.

Varighed: 1 dag

Pris: kr. 6.000 ex.moms

Dato: 29/1 kl. 9-16

Sted: Karlebogaard v/Hillerød

Certificering

70-680

MCTS: Windows 7, Configuration

Pris: kr. 1.600 ex.moms

Dato: valgfri

Sted: Karlebogaard v/Hillerød el. Kampehøjgaard v/Århus

Kursus MS-6292

Installing and Configuring Windows 7 Client

Kurset henvender sig til IT-folket, som skal i gang med at udrulle, konfigurere og vedligeholde Windows 7. Vi kommer også omkring sikkerhed og netværk

- Installing, Upgrading, and Migrating to Windows 7
- Config. Disks and Device Drivers
- Config. File Access and Printers on Windows 7 Client Computers
- Securing Windows 7 Desktops
- Configuring Mobile Computing and Remote Access in Windows 7
- Optimizing and Maintaining Windows 7 Client Computers

Varighed: 3 dage

Pris: kr. 11.100 ex.moms

Datoer: 15-17/2 kl. 9-16 eller 15-17/3 kl. 9-16

Sted: Karlebogaard v/Hillerød el. Kampehøjgaard v/Århus

Samlet tilbud

**Seminar + Kursus +
Certificering + Netbook**

Kr. 16.500 ex. moms

(spar kr. 2.200 ex. moms)

ved samlet tilmelding senest 22/3

Ring: 48 28 07 06

SuperUsers a/s

Karlebogaard:

Karlebovej 91
3400 Hillerød

Kampehøjgaard:

Krajbjergvej 3
Vorre
8541 Skødstrup

Nyt kursuskatalog

NOTER

Opera fordobler downloads

Den offentlige tyske datasikkerhedsmyndighed, BSI, har netop advaret mod brug af Microsofts Internet Explorer, som sikkerhedseksperter har opdaget alvorlige sikkerhedsbrister i for næsten alle versioner af browseren. Det var dette hul, som kinesiske ondsindede hackere anvendte til at angribe Google, Yahoo, Symantec, Northrop Grumman og Dow Chemical omkring juletid. Ifølge den tyske it-nyhedstjeneste Golem.de kunne den norske browserfabrikant konstatere øget efterspørgsel fra Tyskland. I en given weekend downloadede 37.000 tyskere browseren mod et vanligt tal på 18.000 downloads.

kwn

Fremtidens computere kan være kemiske

Uhyre billige at producere og særdeles robuste. Det er hovedargumenterne for aktuel forskning i computere, der baserer sig på kemiske processer frem for kredsløb i silicium. Blandt flere forskningsretninger inden for kemiske computere fokuserer Andrew Adamatzky fra University of West England ifølge BBC på at udnytte bølger, der bevæger sig gennem en beholder med kemikalier til at udføre beregninger. Bølgerne, som er informationsbærere, dannes ved at udløse kemiske reaktioner på bestemte steder i det, der kan betegnes som datasuppen. En beholder kan rumme i tusindvis af bølger, og når de interagerer på kontrolleret vis med hinanden, kan de kemiske processer udnyttes til komplekse beregninger. Flere oplysninger på <http://news.bbc.co.uk/2/hi/technology/7085092.stm>.

kwn

Hvad tjente du i 2009?

I slutningen af januar går PROSA i gang med at indsamle oplysninger fra medlemmerne til årets lønstatistik. I år er der fokus på multimedieskatten.

Af Erik Dahl Klausen, ekl@prosa.dk, forbundssekretær

Danmark har haft finanskrisen i hele perioden siden sidste lønstatistik, og nu er vi alle spændt på, hvordan det har påvirket lønudviklingen i it-faget. Alene derfor skal du huske at indberette dine lønoplysninger, når du i disse dage modtager brev fra PROSA.

Det tager kun syv minutter...

Når du indberetter dine oplysninger til PROSAs lønstatistik, er skemaet lidt anderledes i år i forhold til tidligere. Derfor regner vi med, at det tager syv minutter at udfylde, i forhold til de sædvanlige fem minutter.

Først og fremmest spørger vi nu til arbejdsfunktioner i stedet for stillingsbetegnelser. Det er nemlig svært for os at vide, om en 'senior account manager' er bedre end en 'kundeconsulent', eller om en 'systemprogrammør' skal tjene mere end en technical supervisor'. Derfor har vi forsøgt at brede en vifte af arbejdsfunktioner ud over it-jobmarkedet, og vi tror, vi har gjort det nemt for dig at finde din plads, samtidig med at vi har gjort det nemmere for alle at bruge de resultater, der kommer ud af anstrengelserne.

Du får svar om andet end løn

PROSAs medlemmer vil gerne vide, om de

får markedsprisen. Men det er svært at sammenligne løn; nogle har betalt overarbejde, nogle har ekstra ferie, nogle har bonusordning. Derfor stiller vi en række spørgsmål, som kan hjælpe os med at sætte en realistisk værdi på en times arbejde.

Vi spørger også om andet, såsom frihed ved barns første sygedag, antal hjemmearbejdsdage, rådighedsvagt etc. Det er faktorer, som ikke direkte indgår i lønstatistikken, men vi får et overblik over, hvor udbredt de er på arbejdsmarkedet. Det er værdifuld viden ved overenskomstforhandlinger, for eksempel.

Vi tager også pulsen på efteruddannelsesområdet, så vi kan se, om du bruger de efteruddannelsesmuligheder, der står til rådighed, eller om PROSAs medlemmer er for lidt informeret om de forskellige uddannelser.

Årets fokus: Multimedieskatten

Mange PROSA-medlemmer bliver ramt af multimedieskatten, så den er naturligvis med som årets specielle emne. Vi vil gerne vide, om du skal betale skatten, og om din arbejdsgiver kompenserer, så computeren, telefonen og ADSL-linien får en reel værdi for dig. Det er værdifulde oplysninger, når vi skal ud og kommentere multimedieskatten fremover.

Eyetracking Web Usability

ISBN: 9780321498366

Normalpris: 403,00

Tilbudspris: 282,00

Jakob Nielsen
Kara Pernice

Eyetracking
Web Usability

Projektledelse Teori og Praksis

ISBN: 9788757126938

NormalPris: 499,00

Tilbudspris: 399,00

Læs Prøvekapitel på www.ftu.dk

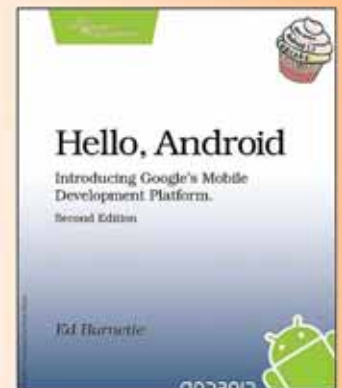
Projektledelse - teori og praksis er en unik kombination af lærebog og praktisk anvendelig håndbog for den udøvende projektleder. Projektledelse er i bund og grund en meget praktisk fagdisciplin. Dette afspejles i selve bogen, der er baseret på små 200 cases, som præsenterer problemstillinger og løsningsmuligheder fra den virkelige verden.

Hello Android

ISBN: 9781934356494

Normalpris: 278,00

Tilbudspris: 195,00

25 Års Jubilæums Dag

Torsdag den 11. februar 2010

kl. 11.00-15.30

Halmstadgade 6, 8200 Århus N

Vind en mini-pc
Italiensk Kaffevogn
Kagemand
Udlodning af FTU-legater

Masterclass Autocad
Dagstilbud
Udstillinger
Demonstrationer

” Vi er blevet anerkendt som nogen, der ved noget.

PROSAs formand, Niels Bertelsen.

Fin udsigt fra toppen

Med egne ord har Niels Bertelsen det seneste år set tingene i helikopterperspektiv. Vi har derfor bedt ham om at kaste blikket tilbage og gøre status på de første 365 dage i spidsen for PROSA.

Af Stine Nysten, prosabladet@prosa.dk

Han ser ud til at føle sig godt hjemme på det store kontor med udsigt over Israels Plads. Men det er hverken kontoret eller udsigten, der betyder noget. Det er positionen.

– Der sidder jo ingen over mig. Jeg er nået derop, hvor jeg selv dikterer, hvad der er sjovt. Jeg er langt mere fritgående end tidligere, siger Niels Bertelsen.

Tilbagelænet og uden de store armbevægelser fortæller han om det første år i spidsen for PROSA. Og det er tydeligt, at han trives. Medlemmernes dom frygter han ikke.

– Jeg har svært ved at se, hvad jeg skulle være nervøs for. Formand eller ej – som politisk valgt står man altid til regnskab. Men jeg går ud fra, at medlemmerne har valgt mig, fordi de ved, hvad jeg står for, og hvad jeg vil med PROSA. Jeg er naturligvis klar til at stå til ansvar for mine beslutninger, men det er overhovedet ikke noget, jeg tænker over i det daglige, siger Niels Bertelsen.

Større synlighed

I sit tiltrædelsesinterview for 12 måneder siden sagde han til Prosabladet, at han ikke gad struktur og organisation, og det har Niels

Bertelsen indtil videre holdt.

– Jeg har alene taget mig af politikudviklingsdelen. Vi er i PROSA gode til at danne meninger, men vi er ikke så gode til at få dem ud over rampen. Jeg har den ambition, at PROSA skal være meningsdannende, siger han.

Et af hans erklærede mål for formandsperioden var netop at skabe synlighed om PROSA, blandt andet om emnet it-overvågning. Og ud for det punkt kan han sætte et flueben.

– Vi er blevet anerkendt som nogen, der ved noget, siger han.

Niels Bertelsen har blandt andet holdt et indlæg på en kongres på Christiansborg om netop it-overvågning.

Der er ikke tale om en generel charmeoffensiv. Dem, PROSA skal have i tale, er først og fremmest it-ordførere og journalister samt naturligvis de mennesker, der arbejder med it, påpeger han.

– Vi skal være det naturlige valg for it-professionelle. Men før de kan træffe det valg, skal de vide, hvad vi står for, og kunne se, hvordan vi skiller os ud fra alle de andre konkurrenter på markedet. Blandt andet

derfor skal vi ud og markere os i politiske sammenhænge og i pressen, siger Niels Bertelsen.

Største overraskelse

Den største overraskelse i det forgangne år har uden tvivl været ledigheden. Ikke at den er steget, men at stigningen har været så voldsom.

– For et år siden havde vi ingen forestilling om, hvor slemt det ville gå. Der er jo sket en tredobling, så det har fyldt en del og medført pres på organisationen. Vi har fået lavere indtægter, end vi budgetmæssigt havde regnet med, og samtidig kommer der med flere ledige også flere administrative opgaver, siger Niels Bertelsen.

Ikke overraskende spår han, at ledigheden også vil fylde meget i 2010.

I PROSA har man arbejdet på at få stablet et samarbejde på benene med de kommunale jobcentre, der i sensommeren overtog aktiveringen af de forsikrede ledige. Ud over at sikre, at medlemmerne kommer i en faglig relevant aktivering, lægger formanden ikke skjul på, at det også er yderst vigtigt

PROSA skal være toneangivende på it-området og ud og markere sig på området som miljøvenlig it og Det Digitale Danmark, mener formanden Niels Bertelsen. Foto: Lizette Kabré.

at have fingeren på den kommunale puls for at undgå, at ledige med støtte i ryggen begynder at erstatte ordinær beskæftigelse.

– Det er jo set før, siger Niels Bertelsen.

Halvt flueben

Medlemsstigning og et kontingent i ro lovede han ved sin tiltrædelse, men her kan kun sættes et halvt flueben.

– Vi har en svagt stigende medlemsvækst, men det er ikke nok. Det faktum og den stigende ledighed betyder, at vi ikke kan holde kontingentet i ro, så vi har vedtaget en symbolsk stigning på 10 kroner, siger han.

Niels Bertelsen lovede også at sætte turbo på arbejdet med at fastholde medlemmerne. Det arbejde er i gang, og resultatet vil komme i løbet af foråret.

Direkte adspurgt er der faktisk ikke noget, der er sket i det forgangne år, der ærgrer Niels Bertelsen:

– Men hvis jeg nu skal ærgre mig, så ærgrer jeg mig over, at vi ikke har fundet en løsning

på vores a-kasse-problem, siger han.

En a-kasse af PROSAs størrelse er ikke levedygtig på egen hånd, fordi den har nogle meget høje grundomkostninger. Derfor har man arbejdet på at finde strategiske partnere at gå sammen med.

– Vi arbejder på en løsning. Men de mulige parter, vi har talt med, har ikke imødekommet vores ønsker. Men jeg er positiv, og det skal løses i 2010, siger han.

En anden ting, der vil komme på plads i løbet af året, er at flytte til nyt domicil.

Derfor er der heller ikke mange nye nytårsforsætter at vride ud af ham, for som han siger:

– Med de to ting vil vi alt andet lige ligge underdrejet i et godt stykke tid.

Ambitioner for 2010

Men selvfølgelig har Niels Bertelsen ambitioner for 2010.

– Vi vil gerne være med til at udforme en handlingsplan for it-udviklingen i Danmark,

siger han og peger blandt andet på regeringens ambition om mere grøn it.

– Jeg ønsker at være med til at rejse en debat om, hvordan det offentlige kan støtte innovative it-løsninger, der eksempelvis kan bidrage til at forbedre miljøet. Det kunne være et center, hvor der bliver indgået partnerskaber mellem det private og små virksomheder. Flere løsninger er endnu ikke færdigmodnet eller bæredygtige, men her kan det offentlige hjælpe, siger han.

En anden ting, der er i formandens kikkert, er Det Digitale Danmark.

– Det er gået i stå, og de løsninger, man har valgt, dur ikke. Ved at vælge de bedste løsninger kan økonomien i kommunerne og staten løftes. Men der er ingen, der gør noget sammenhængende for at få det løst. Det vil vi meget gerne, siger han.

På falderebet får Prosabladets udsendte lige spurgt til planerne for 2011.

– Altså, jeg har ingen aktuelle planer om at stoppe som formand, lyder svaret.

Gør dine programmer

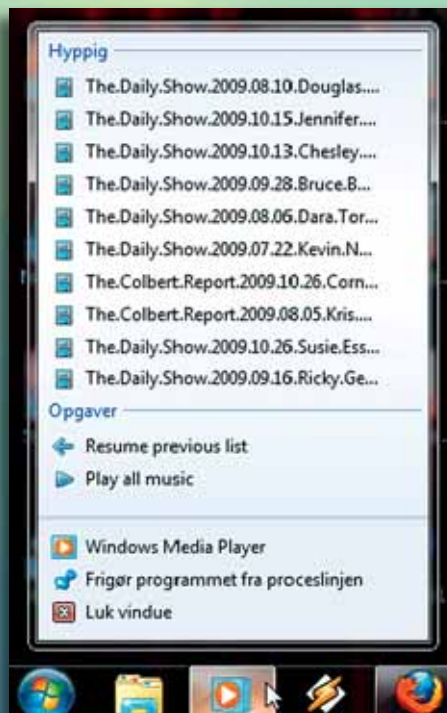
Det er ikke så svært at benytte de nye brugerfladeelementer i Windows 7 fra .Net-programmer.

Af Tania Andersen, prosabladet@prosa.dk

Windows 7 er på gaden, og det giver nye muligheder i programmernes brugerflader. Mens store dele af syveren vel nærmest kan betegnes som 'Vista Reloaded', er der også nye og gode påfund fra Microsofts side.

Ét element er den nye taskbar, eller programbjælke. Den viser frimærke-udgaver af et programs åbne vinduer, når musen holdes over knappen. Når der højreklikkes på programikonet i taskbaren, kommer en såkaldt jumplist frem, der viser de seneste filer, som har været åbnet med programmet. Jumplisten kan også indeholde opgaver eller 'tasks', som programmet kan definere. I Windows Media Player er der for eksempel to sådanne opgaver, 'Resume previous list' og 'Play all music'.

Microsoft holder stadig fast i, at når det handler om Windows, skal der programmeres i den gamle Win32-model, hvor sproget hedder C++, og managed code er en by i Rusland. Men samtidig prædiker softwaregiganten, at vi alle skal skrive programmer med .Net og C#. Heldigvis er det ikke så svært at skabe broer mellem .Net-applikationer og COM-teknologien, som Windows i høj grad stadig bygger på. Og i forbindelse med nyhederne i grænsefladen i Windows 7 har Microsoft været så flink at skrive et .Net-bibliotek, som gør det muligt at udnytte nogle af de nye muligheder fra .Net-programmer helt uden COM-wrappere eller andre krumspring.

En jumplists anatomi

Biblioteket hedder 'Windows API Code Pack for Microsoft .NET Framework' og kan findes på MSDN, nemmest ved bare at søge på Google. Biblioteket nåede version 1.0 i august og skulle således være stabilt nok til daglig brug. API'et giver adgang til en overvældende mængde Windows-funktioner, lige fra batteristyring til sprogfunktioner. Også med i pakken er altså de nye Windows 7-muligheder som Jump Lists og Tabbed Thumbnails, som er den omtalte frimærkevisning, samt andre godter fra det nye system. Det hele er

pakket ind i et civiliseret C#-API, som er til at have med at gøre. API-dokumentationen skal downloades separat. Det gøres fra samme download-side som code-pack'en, og den hedder WindowsAPICodePackHelp.

Lad os se nærmere på, hvorledes et programs jumplist konstrueres. Før vi kan rode med jumplisten, skal vi have et gyldigt, aktivt vindue på taskbaren. Dernæst skal man være opmærksom på, at de filer, man linker til i en jumplist, skal være registreret med filtypen associeret til programmet, og filen skal eksistere.

Det skal nævnes, at det i version 1.0 af code pack'en ikke er muligt at sende meddelelser ved at bruge metoder i programmet fra et emne i jumplisten. Hvis man vil det, skal man benytte WndProc-funktionaliteten til at opsnappe de fødte meddelelser fra Win32-dyret. Men mon ikke muligheden dukker op i en kommende opdatering – man har da lov at håbe.

Code pack'en kommer med en lang række eksempler på anvendelser, og den, vi skal se på her, findes i mappen Samples/Shell/TaskbarDemo/CS. Den indeholder en række Visual Studio-projekter, som også kan åbnes i den gratis Express-udgave. Åbn TaskbarDemo og kørs den med Ctrl+F5. Første gang køres et hjælpescript, der registrerer .txt-filer til programmet, for ellers kan .txt-filer ikke puttes ind i jumplisten. Det er kun for eksemplets skyld, at der er tale om tekstfiler.

Windows 7-lækre

Åbn TaskbarDemoMainForm.cs og vælg View Code for at se koden bag formen. Kig efter den indfoldede kode under Custom Categories, som er der, hvor kategorier og emner tilføjes jumplisten.

Lad os gennemgå et mere komprimeret eksempel (Eks. 1). Jumplist-kategorier oprettes lige ud ad landevejen med constructoren JumpListCustomCategory. I metoden Form1_Shown skabes en jumplist, som er knyttet til hovedvinduet. Så tilføjer vi en exe-fil som en task og en tekstfil til jumpli-

sten. Sværere er det ikke.

Der er meget mere information om

jumplists og de andre Windows 7-muligheder i Windows API Code Pack hos MSDN.

Eksempel 1

```
public partial class Form1 : Form {
    private JumpList jumpList;

    // Skab to jumplist-kategorier
    private JumpListCustomCategory category1 =
        new JumpListCustomCategory("Custom Stuff");
    private JumpListCustomCategory category2 =
        new JumpListCustomCategory("Custom Stuff2");

    public Form1() {
        InitializeComponent();
    }

    private void Form1_Shown(object sender, EventArgs e) {
        // Skab en jump list knyttet til hovedvinduet
        jumpList = JumpList.CreateJumpList();

        // Tilføj egne kategorier
        jumpList.AddCustomCategories(category1, category2);

        // Find stien til systemmappen som en streng
        string systemFolder =
            Environment.GetFolderPath(Environment.SpecialFolder.
System);

        // Tilføj en user task
        jumpList.AddUserTasks(new JumpListLink(
            Path.Combine(systemFolder, "mspaint.exe"), "Open Paint") {
            IconReference = new IconReference(
                Path.Combine(systemFolder, "mspaint.exe"), 0)
        });

        // Tilføj en skillestreg
        jumpList.AddUserTasks(new JumpListSeparator());
        // Tilføj en fil. Hvis filen ikke findes, eller filtypen
        // ikke er associeret til programmet, bliver der kastet en
        // exception
        jumpList.AddJumpListItems(new JumpListItem("tesfl.txt"));

        // Genopfrisk listen med de nye emner
        jumpList.Refresh();
    }
}
```


Hvem er PROSAs medlemmer?

Analyse: Det typiske PROSA-medlem er ungt, mandligt og har en højere uddannelse. Reelt er billedet langt mere sammensat. Se nedenfor, om du kan genkende dig selv.

Af Bjarke Friberg, bfr@prosa.dk,
faglig konsulent

PROSAs medlemstal har aldrig været højere end i dag. Ved indgangen til det nye år var i alt 14.200 personer tilknyttet som enten forbundsmedlem, a-kassemedlem eller begge dele. Men hvem er de, hvor bor de, og hvad arbejder de med? Prosabladet har fundet de fem vigtigste hovedtræk, der både giver et øjebliksbillede af medlemmerne i dag og af de vigtigste tendenser.

Stadig ung – men ældre

Med kun 40 år på bagen i en branche, der

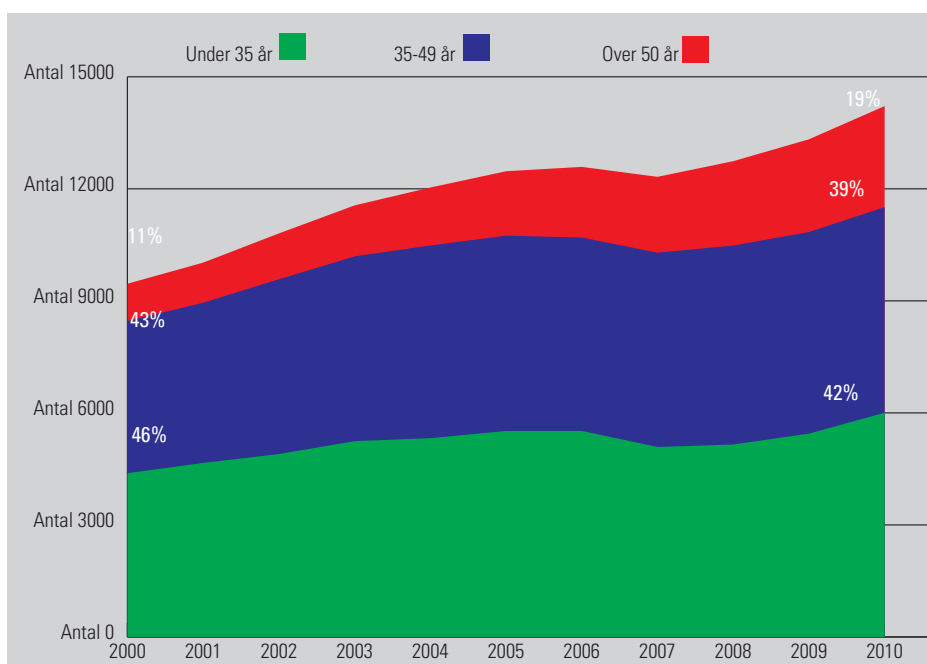
er omtrent lige så gammel, har PROSA altid haft mange yngre medlemmer. Sådant er det også i dag, hvor 42 procent er under 35 år, når man medregner de studerende. Alligevel ser det ud til, at PROSA i takt med resten af branchen er på vej mod en normalisering, hvor medlemssammensætningen i højere grad ligner resten af samfundet. Selvom forbundet i absolutte tal har fået flere yngre medlemmer, har det samtidig fået endnu flere ældre. Fra 2000 til 2010 blev gruppen over 50 år næsten tredoblet fra i alt 1.000

personer til 2.700. Dette udgør et spring fra 10 til 19 procent, mens andelen af yngre er gået fra 46 til 42 procent – der dækker over en fremgang fra 4.400 til 6.000 medlemmer under 35 år.

Flere med lang uddannelse

På samme måde som branchen og dens medarbejdere er modnet, kan det samme siges om it-uddannelserne. Mens der i starten kun var få eller ingen formelle it-uddannelser, er der i dag en lang række etablerede tilbud og

Aldersudviklingen i PROSA 2000 til 2010

Det typiske PROSA-medlem

Michael

Alder: 35
Uddannelse: Datamatiker
Køn: Mand

Helle

Alder: 43
Uddannelse: Edb-assistent
Køn: Kvinde

Efternavn: Jensen

Månedsløn: 40.000 kroner
Bopæl: 2300 København S
Ansættelse: Privat sektor
Overenskomst: Nej
Antal PROSA-medlemmer på arbejdspladsen: 1

(kilde: PROSAs medlemsdatabase og lønstatistik 2009)

en hel underskov af nye uddannelser, hvor it kombineres med for eksempel økonomi, humaniora eller sundhedsvidenskab. Det typiske medlem over 45 år er således selv-lært eller virksomhedsuddannet, mens for eksempel 40 procent af de nye i PROSA/STUD går på et bachelor- eller kandidatstudium. Her er der en klar, men gradvis forandring undervejs. For selvom antallet af akademikere er stigende, er andelen stadig under 10 procent. Og det er langt fra kun de ældre medlemmer, der er selv-lærte – i it-branchen tæller faktiske kundskaber og talent stadigvæk højt, også selvom kravene til formel uddannelse er stigende.

Flere kvinder, men færre andel

PROSA og a-kassen har aldrig haft flere kvindelige medlemmer end i dag. Næsten 2.300 kvinder har fundet vejen til PROSA, eller 20 procent flere end for 10 år siden. Men fordi forbundet i den samme periode har tiltrukket endnu flere mænd, er kvindeandelen samlet set gået ned fra hver femte til kun

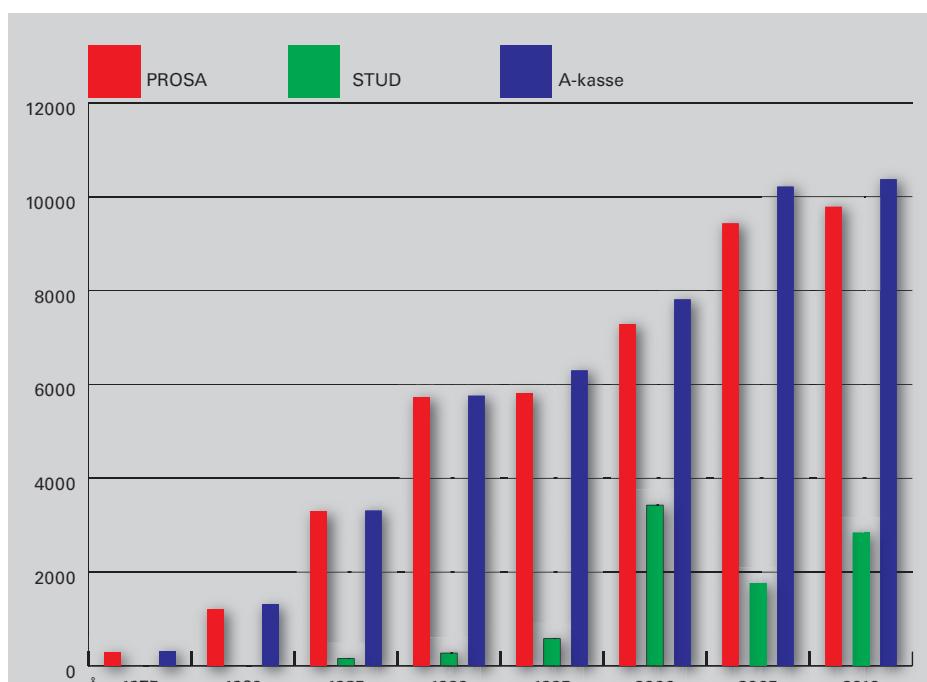
hver sjette. Især blandt yngre privatansatte er kvinderne i mindretal – her er tallet kun 11 procent. Gennemsnitligt er kvinderne desuden typisk ældre end mændene – hvilket kun delvis bliver opvejet af de nye unge kvindelige studerende.

Selvom det er en mandsdomineret branche, er der alligevel så godt som ligestilling rent lønmæssigt.

It-faget forener

Lidt over halvdelen af medlemmerne er ansat på individuelle kontrakter og kun 26 procent på forbundets egne overenskomster. 22 procent er ansat under andres overenskomster, for eksempel HK eller Finansforbundet. Dermed skiller PROSA sig ud fra mange andre fagforbund, fordi det ikke uden videre optager alle på en arbejdsplads. PROSA er tværtimod en nicheorganisation, der kun optager it-professionelle. Det mest almindelige er derfor individuelle ansættelser, og næsten hvert femte medlem i PROSA er også det eneste PROSA-medlem på arbejdsplad-

Medlemsudviklingen i PROSA fra 1975 til 2010

Mød Michael og Helle

De mest almindelige navne blandt PROSAs medlemmer er Michael og Helle. Michael har vi 361 af, mens Helle optræder 61 gange. PROSA har altså en meget klar overvægt af mænd. Kun hvert sjette medlem er kvinde, selvom andelen er lidt større i aldersgruppen over 45 år og lidt mindre i gruppen under 35. Med andre ord træffer man både Michael, Thomas, Henrik, Lars og Peter, før man støder på Helle, Lene og Hanne.

Der er langt mellem de udenlandsk klingende navne såsom Mohammad, Ahmed og Juan. Til gengæld er der en del både svensk-, engelsk- og tysklydende navne som Hasse, Jack og Heine.

Hvad er en it-professionel?

I foråret 2010 sætter PROSA fokus på, hvem de it-professionelle er. Hvad kendetegner jer, og hvad optager jer? Vi har taget hul på emnet i dette nummer af Prosabladet, men i en nær fremtid vil PROSAs medlemmer få mulighed for at sætte ord på deres professionelle identitet. Det vil blandt andet ske på et site, hvor I kan debattere og diskutere, hvad et PROSA-medlem kan og står for.

Med dette initiativ vil PROSA gerne komme tættere på medlemmerne og sikre, at medlemmernes interesser bliver varetaget både kollektivt og individuelt på arbejdsmarkedet. Samtidig kan PROSAs medlemmer blive klogere på sig selv, deres forbund og deres kolleger. Mere information følger i Prosabladet og på www.prosa.dk.

sen. Alligevel er forbundet talstærkt repræsenteret på mange virksomheder, faktisk er det så meget som hvert andet medlem, der har mindst 10 PROSA-kolleger – og næsten hver femte, der har mere end 100. PROSAs medlemmer er altså spredt på en hel række højst forskellige arbejdspladser, fra de meget store it-firmaer med PROSA-klubber og PROSA-netværk til de små it-afdelinger og helt ned til den eneste it-ansvarlige.

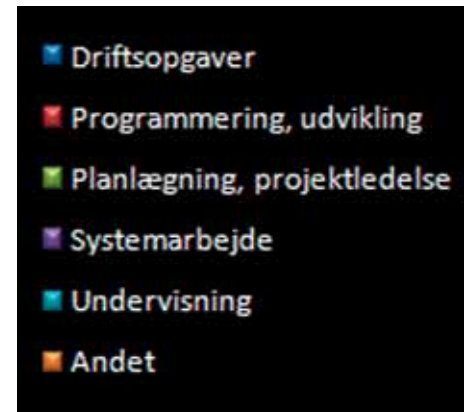
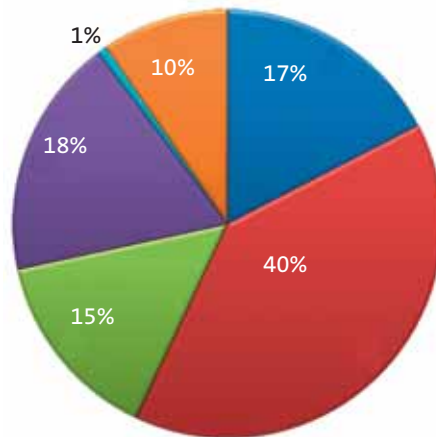
Ikke kun københavnere

Selvom der er over 2.800 forskellige PROSA-arbejdsgivere, har de stort set alle tendens til at klumpe sig sammen geografisk. Over 6.700 medlemmer er ansat i enten Storkøbenhavn, Roskilde eller Lyngby. Selvom tallet er en anelse overvurderet, eftersom mange firmaer har deres hovedkontor i København, er det alligevel en særdeles stor koncentra-

tion. Samtidig er det klart, at medlemmerne foretrækker at bo langt mere spredt, end de arbejder. Således bor 40 procent – over 5.000 personer – vest for Storebælt, selvom der også her er koncentrationer særligt i og omkring Århus og det østjyske med i alt 2.700

medlemmer. Nord- og Nordvestjylland rager dog også op i landskabet med over 1.000 bofaste it-professionelle. Fyn er lillebror med 719 medlemmer. Og i udlandet er det Sverige med Skåne, der trækker – selvom stadigt flere medlemmer også bosætter sig i fjernere egne som Bangladesh, New York og Jiangsu.

Arbejdsfunktioner

**Seneste nyheder fra IT-fronten
mens du tager en pause
- uanset hvor du er!**

**Få version2.dk på mobilen.
Send "version2" til 1272**

version2

IT FOR PROFESSIONELLE

Kør bil med RUNA

Har du styr på din bilforsikring?

Du kan her se priseksempel på en bilforsikring i RUNA, hvis du er elitebilist og bor i postnumrene 6040, 7900, 8300 og 9242. Prisen dækker over en helårlig betaling med en selvrisiko på 5.290 kr. i 2010:

Skoda Fabia 1,4
årlig pris = 3.272 kr.

Kia Cee'd 1,6 diesel
årlig pris = 3.518 kr.

Toyota Aygo 1,0
årlig pris = 3.041 kr.

Mazda 2 1,3
årlig pris = 3.272 kr.

En bilforsikring hos RUNA giver dig klare fordele:

- Forsikringen stiger ikke i pris efter skader
- Du bliver allerede elitebilist efter fem års skadefri kørsel
- Tilvalg: Billig vejhjælp og friskadedækning
- Aldersrabat: Kaskoprisen reduceres med 6, 15 og 20 % når din bil er fyldt 5, 10 og 15 år.

Du skal tegne RUNA's attraktive Familiens Basisforsikring for at få adgang til den billige bilforsikring. Læs mere om alle vores gode forsikringer på www.runa.dk.

RUNA FORSIKRING A/S

www.runa.dk - Tlf.: 3332 2200

Det har altid været vigtigt for Lise Skou at engagere sig i fagligt arbejde. Hun har tidligere siddet i PROSAs forhandlingsudvalg på det offentlige område og deltager i dag i PROSAs seniorudvalg. Foto: Lars Horn/Baghuset.

Pioneren:

Dengang it var EDB

Systemplanlægger Lise Skou har været i it-branchen lige fra begyndelsen. Dengang hed it EDB, og programmer blev indlæst som hulkort.

Af Jakob Schultz, prosabladet@prosa.dk

Det var en rejse til verdens flower power hovedstad, San Francisco, i slutningen af 1960'erne, der fik 64-årige Lise Skou til interessere sig for edb. At det var den rejse, der skulle skabe hendes fremtidige karriere, var ikke planlagt, men tilfældigt.

– Jeg snusede til edb derovre og syntes, at det var fantastisk spændende. Det ville jeg gerne vide mere om, siger hun.

Som sagt, så gjort. Lise Skou begyndte på

en af Danmarks første it-uddannelser, som blev oprettet som et forsøg af Undervisningsministeriet og EDB-rådet i 1969. Det var dengang, man stavede EDB med stort.

Her var kravet, at ansøgerne havde en uddannelse i forvejen. Lise Skou var laborant og opfyldte kravet. Eleverne skulle gennemgå en psykologtest for at se, om de kunne tænke logisk, og eksamen bestod af månedlange opgaver, der endte med en skriftlig og en

mundtlig eksamen. Det var blandt andet ansatte i firmaet Christian Rovsing, der stod for undervisningen.

– Vi skulle lære maskinsprog som Cobol og Fortran og var også en uge i driftsafdelingen for at lære arbejdet der med at skifte bånd og køre produktionskørsler på nattehold, husker Lise Skou. I dag arbejder hun på 2/3 tid i fagforeningen Kommunikation og Sprog som systemplanlægger. Hun har været ansat

Det kunne betyde enorme forsinkelser at skulle finde en fejl. Det skulle helst være rigtigt med det samme, så det kom til at passe på hulkortene, som hulledamerne sad og tastede.

Lise Skou, systemplanlægger.

der i fem år og har det seneste halvandet år fået supplerende efterløn.

– Jeg regner med at arbejde mange år endnu. Det er et dejligt job, det er meget spændende, og det holder mig i gang, forklarer hun.

Fra hulkort til specialist

Hendes job består blandt andet i at lave lønstatistikker og spørgeskemaundersøgelser på nettet. Programmeringssproget SAS har i over 30 år været hendes niche.

– I dag er du meget specialiseret i forhold til tidligere. Mit speciale er SAS, og det er vigtigt at fokusere, for du kan ikke rumme det hele. Jeg er ansat til specifikt at programmere SAS, siger hun og tænker tilbage på, hvor omstændeligt og tidskrævende det var at programmere for 30 og 40 år siden.

– Det var ikke sværere dengang, men man skulle virkelig passe på ikke at lave fejl. Det kunne betyde enorme forsinkelser at skulle finde en fejl. Det skulle helst være rigtigt med det samme, så det kom til at passe på hulkortene, som hulledamerne sad og tastede. Men det tog meget længere tid end i dag. Dengang sad vi i timevis og tog fat i kollegerne, for at finde en enkelt lille fejl, fortæller Lise Skou, der indtil 1974 arbejdede på Rigshospitalet og efterfølgende var 23 år i Dansk Institut for Klinisk Epidemiologi, hvor hun arbejdede med medicinsk databehandling. Der var hun med til at udvikle flere forskningsregistre og var senere med i ekspertpanelet, da CPR-registret skulle ændres.

Skagen og hovedstaden

Efter de mange år i branchen brænder Lise Skou stadig for programmering. Da hun i nogle år var væk fra it-verdenen for at være med til at starte en restaurant i Skagen, kom hun til at savne udfordringerne med it.

– Jeg fandt så den stilling, jeg har nu, hvor jeg kunne arbejde på deltid og samtidig passe et job på havnen i Skagen. Jeg

fandt ud af, at det er mere mig at have skrivebordsarbejde og programmere. Jeg kan rigtig godt lide at lave programmer og statistik, siger Lise Skou, der dog ikke har droppet livet i Skagen helt, efter hun

stoppede med at arbejde der sidste år. Hun har stadig en bolig i byen og er aktiv som formand for biografforeningen og medlem af dialoggruppen i det kommende kulturhus Kappelborg.

64-årige Lise Skou har en helårsbolig i Skagen, hvor hun tilbringer så megen tid som muligt. Hun nyder at kunne arbejde på nedsat tid og få suppleret med efterlønnen og har ikke lyst til at indstille it-karrieren foreløbig. Foto: Lars Horn/Baghuset.

Java-eksperten:

Blev færdig i guld-dagene

Frederik Hansen har i 12 år arbejdet med Java-programmering. Han drømmer ikke om store lederstillinger, men om at udvikle sig inden for sit felt.

Af Jakob Schultz, prosabladet@prosa.dk

Frederik Hansen kan takke sin far for, at han i dag arbejder i it-branchen. Da han var otte år gammel, kom hans far nemlig hjem med en James. En af datidens computere. Frederik Hansen kastede sig over maskinen og lærte lynhurtigt at programmere i Comal-80. Herefter udviklede hans færdigheder ved tasterne sig i takt med, at faderen udskiftede computeren, når nye modeller kom til.

I dag er Frederik Hansen 34 år og Java-programmør. Han blev færdig som datamatiker i 1997 fra Roskilde EDB-skole og arbejder nu med udvikling af backend i Java for firmaet Volubill, som laver internetbaserede forbrugsafregningssystemer til forskellige internet- og mobiltelefonselskaber rundt omkring i verden. Når det gælder job, har Frederik Hansen aldrig haft svært ved at finde beskæftigelse.

– Jeg blev færdig i starten af guld-dagene, så jeg skrev én ansøgning, hvor jeg kom til jobsamtale, men jeg fik ikke jobbet. Så fik jeg en anden jobsamtale uden at skrive ansøgning. Det job fik jeg. Jeg har aldrig fundet ud af, om jeg ikke er god til at skrive jobansøgninger, men jeg har ikke haft brug for at skrive ansøgninger siden, da jeg aldrig har skiftet job, fortæller han.

Flexetid, frihed og 37 timer

For Frederik Hansen har det været en tilfældighed, at han er kommet ind i telebranchen. For ham er det vigtigste nemlig, at han kan komme til at programmere i Java.

– Det er måske smalsynet, men hvilken branche, jeg arbejder i, er ikke så vigtigt, så længe jeg kan arbejde med Java, siger Frederik Hansen, der har mulighed for at tilrettelægge sin arbejdstid, så den er fleksibel for ham.

Frederik Hansen har arbejdet med Java i 12 år. Det har han ikke tænkt sig at lave om på. Java er hans passion og hans faglige ambitioner ligger udelukkende indenfor denne type programmering. Foto: Klavs Bo Christensen.

– Min arbejdsdag begynder klokken 6.00 ved min hjemme-pc. Jeg læser og besvarer post, da der kommer en del ind om natten fra vores kontorer rundt omkring i verden, som jeg først ser der. Omkring klokken 8 kører jeg, så jeg kan være på kontoret klokken 9. Jeg kører hjem igen klokken 15.00. Jeg holder ret præcist fast på mine 37 timer. Jeg har den holdning, at hvis jeg ikke skal lave for mange fejl, så skal jeg også lave noget andet. Desuden, når det en gang imellem brænder på, så er jeg langt mere motiveret til at give den en skalle frem for at køre løs 45-50 timer hver uge, hvilket er uholdbart i længden, fortæller Frederik Hansen.

Savner ikke ledelsesansvar

Frederik Hansen har i alle årene arbejdet med programmering, men var på et tidspunkt

teamleder. Det gav ham nye udfordringer at prøve kræfter med ledelse, men på grund af nedskæringer mistede han teamleder-rollen og vendte tilbage til at være programmør. Når han ser tilbage, er han godt tilfreds med ikke at have et ledelsesansvar længere.

– Jeg er Java-programmør i hovedet og i hjertet. Jeg bliver i min nuværende stilling, for den passer mig rigtig godt. Det er det, jeg vil, siger han og forklarer, at han stadig ønsker at videreudvikle sig i sit job.

– Jeg vil gerne søge nye udfordringer, men kun hvis det er indenfor Java, eller i hvert fald JVM. Scala ligger også på ønskelisten over teknologier, som jeg skal have set nærmere på. Men også nye API'er eller nye måder at gøre ting på som Generics er ret spændende. Andre programmeringssprog interesserer mig simpelthen ikke nok, siger han.

Den nyuddannede:

Hellere mennesker end kodning

Mikkel Thunes første job er som forretningsudvikler i Danske Bank. Her er han glad for at kunne fokusere på de menneskelige aspekter inden for it.

Af Jakob Schultz, prosabladet@prosa.dk

Da Mikkel var 10 år gammel, fik hans mor en pc. Hurtigt indså han, hvilke muligheder der gemte sig i maskinen. Han begyndte tidligt at programmere, og i gymnasiet voksede interessen for it. En it-uddannelse lå derfor lige til højrebænet.

– Det faldt mig lige for at fortsætte på DTU's Informatik-retning efter studentereksamen. Her oplevede jeg, at det naturvidenskabelige også kunne blive for meget, og min interesse voksede for økonomi- og organisationsfagene, siger 30-årige Mikkel Thune, der valgte at skifte spor og i stedet tage en cand.merc (Dat) på Copenhagen Business School.

Mere uddannelse i jobbet

Det har Mikkel ikke fortrudt. Han føler selv, at han er havnet på den rette hylde som forretningsudvikler i finansverdenen. Efter endt uddannelse for 1,5 år siden gik han bevidst efter virksomheder med et graduatprogram med mulighed for at prøve flere områder af i organisationen. Det fandt han hos Danske Bank.

– Jeg fik det, som jeg helst ville, og i stor udstrækning er det, som jeg forventede. Der er stadig ting, hvor jeg som ambitiøs nyuddannet kan føle mig lidt hæmmet af den store og tunge organisation, men størrelsen kan også være et plus, fortæller Mikkel Thune.

Savner ikke kælderkodning

Mikkel Thune håber, at den teknologiske udvikling vil betyde, at it-faget vil blive endnu mere udfordrende at arbejde med fremover. Han er glad for at arbejde i Danske Bank, men er også parat til at kaste sig ud i nye job i fremtiden.

– Jeg kan godt lide at prøve noget nyt, så jeg har umiddelbart svært ved at se mig

Mikkel Thune har et helt arbejdsliv foran sig. Han vil fokusere på det menneskelige aspekt i it-udviklingen og er ikke bange for tage mod nye udfordringer.

Foto: Klavs Bo Christensen.

selv blive i samme virksomhed resten af mit arbejdsliv. Når det er sagt, så er der mange muligheder i så stor en organisation. På sigt kunne jeg godt tænke mig at komme til at arbejde med forretningsudvikling på et mere strategisk plan og på den måde fokusere mere på de muligheder, som informations-teknologierne tilbyder, siger Mikkel Thune.

Han har klare mål med sit arbejde og håber, at han også kan blive ved med at udvikle og videreuddanne sig.

– Jeg er klar over, at der i alle job vil være elementer af rutinearbejde og mindre sjove opgaver, men jeg forventer, at jeg hele tiden vil udvikle mig gennem mit arbejde, ellers tror jeg, at jeg vil kede mig. At kunne tilegne sig ny viden er et af de vigtigste redskaber

som akademiker, især inden for it, som udvikler sig hurtigt, siger Mikkel Thune, som føler, at han er havnet i den rigtige niche i finansverdenen.

– I øjeblikket er jeg utrolig glad for det. Det er nemt at komme med forslag til både faglige og sociale aktiviteter og initiativer. Hvis der er noget, som man brænder for, skal det nok kunne lade sig gøre. Jeg synes, at finans-it passer mig godt, men jeg kan for så vidt også godt forestille mig at trives med lignende projektarbejde i medicinalindustrien. I hvert fald er jeg blevet bekræftet i, at det menneskelige aspekt i it-udviklingen interesserer mig meget. Jeg har ikke lyst til at sidde og kode, som jeg engang gjorde i kælderens på DTU, siger han.

Coladrikkende mænd med briller og skæg

Der er mange fordomme om it-folk. Nogle er ikke langt fra virkeligheden, nogle er forældede stereotyper, og nogle stammer fra de it-professionelle selv. En rundspørge af Pro-sablads brugerspanel afdækker fordommene om it-nørder.

Af Nina Ferdinand, nif@prosa.dk

PROSAs medlemmer bliver mest tilbudt bajere, når de hjælper vennerne med deres computerproblemer. De er verdensfjerne mænd med skæg og krøllet T-shirt, der ikke er meget for normal social kontakt. De er nørder, som kun kan tale om teknologi, og de spiller computerspil natten lang – for er det ikke deres job? Sådan lyder en række af de fordomme, som medlemmerne af Pro-sablads brugerspanel oplever i hverdagen. I nogle tilfælde er det endda det, de selv tænker om deres it-kolleger.

Det kan være et minefelt at bevæge sig ind i en diskussion af fordomme og generaliseringer af hele brancher, og nogle i brugerspanelet bliver da også provokeret af både spørgsmålene og selve undersøgelsen. En enkelt frygter, at en offentliggørelse blot vil "bekræfte folks værste fordomme".

De fleste af brugerspanelets medlemmer har dog masser af selvironi og mener, at

Tror du, det er nemmere at blive hørt i PROSA, hvis man er en (ældre) mand med skæg og lidt for meget mave, der godt kan lide at høre sig selv tale?

Ja 22 %
Nej 51 %
Ved ikke/intet svar 27 %

– Jeg kender ikke mange ældre mandlige it-folk, som kan stå for unge kvinder. Man kan sagtens få indflydelse.
– Hvorfor skulle det være anderledes i PROSA end andre steder?
– Måske skal man ligne Peter Ussing...
;-)

det er meget normalt at have fordomme om alle brancher.

– Fordommene om it-folk er ikke grebet ud af den blå luft. Stereotyperne kan sagtens findes i virkeligheden. Men man kan finde samme stereotyper blandt pædagoger, ingeniører, bibliotekarer, psykologer og så videre. Jeg tror, at mange af fordommene om it-folk stammer fra it-folk selv gennem udbredelsen af vittigheder på nettet og lignende, skriver et medlem af brugerspanelet.

Godt halvdelen af de 95 brugerspanelister, som har deltaget, har oplevet fordomme som it-professionel. De oplever især, at folk tror, de ved alt, der er værd at vide om computere, men til gengæld mangler de sociale kompetencer.

– Det forventes tilsyneladende, at man som it-kyndig altid gratis vil hjælpe andre med deres computerproblemer. Som om de gider passe mine børn, vaske mit tøj eller gøre rent i mit hus imens?

Kvinderne i brugerspanelet oplever det modsatte problem, nemlig at folk ikke tager deres hardcore it-kompetencer seriøst:

– Folk tror, at kvinder ikke kan det hårde it, for eksempel programmering. Vi kan måske designe en hjemmeside, og vi kan også noget mere blødt, men folk bliver overraskede, når jeg siger, jeg gerne vil programmere.

Unix-brugere har langt skæg

Godt en femtedel af de adspurgte siger, at de selv har fordomme om it-professionelle. For eksempel findes der bestemte typer inden for faget:

– Folk, der brugte Unix, dengang der kun var Unix, har langt skæg. Folk, der bruger Linux eller BSD er mere hippieagtige end folk, der bruger Windows. De er derimod iført jakkesæt næsten hele tiden, kommenterer et medlem af brugerspanelet.

En anden skriver, at han altid kan kende en tekniker fra en sælger, og at it-folk tit har meget 'legetøj'.

Og nogle af fordommene er bestemt ikke positive:

– Visse typer af it-professionelle er så verdensfjerne i attitude, at det skriger til himlen.

– Det gælder ikke alle, men en del af os er mere 'autistiske' – lidt socialt handikappede.

Spørger man, om nogle af fordommene holder stik, er der stor enighed om, at it-branchen i hvert fald er en mandsdomineret branche. Langt de fleste it-folk er mænd, og det har en vis effekt på miljøet, mener nogle:

– Det stærkt mandsdominerede miljø på visse af de hårde it-uddannelser fremavler ofte en type, som kommunikerer på en meget indforstået måde, og hvis sociale egenskaber

Forsimpler du nogle gange det, du laver, over for folk, der ikke arbejder med it?

Sæt gerne flere kryds.
Ja, fordi de ikke forstår, hvad jeg laver 75 %
Ja, for ikke at kede folk eller skræmme dem væk 37 %
Ja, for bedre at kunne score 4 %
Ja, for at undgå spørgsmål om deres computerproblemer 34 %

ber ikke udvikles i samme hastighed som de faglige, skriver én.

Asperger-nørder

Brugerpanelet er uenige om, hvorvidt de vil kaldes nørder, og der er også delte meninger om, hvad betegnelsen 'nørd' overhovedet dækker over.

– En nørd er en person, som har en passion for sit felt, skriver én.

– En, der helt klart fortrækker og forstår grænseflader til teknik frem for kontakt med mennesker, mener en anden.

Nogle fokuserer altså på positive sider af nørden som engagement, specialistviden og passion for faget, mens andre definerer nørder som folk, der dermed har totalt manglende interesse for resten af samfundet og mangler sociale færdigheder.

– Nørd er et bredt begreb. Der er nørder i Asperger-kategorien, og der er nørder, der bare

Tilbyder venner og familie dig stadig chips og cola, når du hjælper dem med deres computerproblemer?

Ja, de ved, det er min yndlingsret 2 %

Nej, det er en latterlig fordom om it-kyndige. Jeg spiller heller ikke computerspil natten lang. 72 %

Andet/ved ikke 26 %

– Jeg er fra en tid, hvor øl var en del af miljøet, og det er stadigvæk min foretrukne afregningsform.

– Nej da – jeg bliver budt en bajer og inviteret på rigtig aftensmad :)

– Stadig? De har aldrig gjort det. Og nej, jeg spiller overhovedet ikke computerspil. Vil hellere leve det ægte liv.

– Hvad hvis jeg synes, det er en fordom, men stadig spiller computerspil om natten?

– Jeg kender nu en del it-nørder, der drikker litervis af colaer og spiller spil natten lang. Men det er især de yngre.

pusler med deres hobby og har en stor viden om den.

Den tredjedel af brugerpanelet, der ser sig selv som nørder, ser det derfor ikke nødvendigvis som noget negativt.

Det er også kun ganske få, der kun omgås andre 'nørder'. Syv procent af brugerpanelet siger, at deres omgangskreds mest består af it-professionelle og faglige fællesskaber, mens resten kender folk fra mange forskellige brancher.

Mange i brugerpanelet forsimpler selv af og til forklaringen, når de skal fortælle folk uden for it-branchen, hvad de laver. Det kan nu både være, fordi de ikke selv gider komme med en længere forklaring, og fordi de regner med, at folk ikke kan forstå det. Og fordommene kan også gå den anden vej:

– Ofte virker det, som om folk i ens omgangskreds, som ikke er it-

kyndige, forsøger at virke med på noderne ved at bruge udtryk, de har hørt i fjernsynet, og snakke om ting, de egentlig ikke forstår, lyder én kommentar.

Og kære it-nørd. Hvis denne artikel skulle fornærme dig, så vær venlig at huske på, hvad vi alle ved om journalister. De kan ikke finde ud af at nuancere, behandle deres kilder ordentligt eller citere folk korrekt.

Prosabladets brugerpanel

Brugerpanelet er Prosabladets forum for holdninger og erfaringsdeling om it-aktuelle emner. Brugerpanelets hovedformål er at afdække holdninger og tilføre indsigt. Brugerpanelet må ikke forveksles med meningsmålinger og postulerer ikke repræsentativitet. Meld dig til brugerpanelet og få dine meninger hørt på:

www.prosa.dk/brugerpanel.

Du har magten på arbejdet

Højtuddannede vidensmedarbejdere er så vigtige for virksomhederne, at deres behov og krav meget direkte påvirker den måde, chefer leder på i dag.

Af Stine Nysten, prosabladet@prosa.dk

Du kender det nok godt.

Chefen har bare at lade være med at komme rendende i tide og utide, mens du sidder fordybet i det aktuelle projekt. Det er enormt irriterende, at han vil detailstyre, når det nu er dig, der har den faglige tyngde. Men når resultatet skal præsenteres for kunden, må han gerne være nærværende, yde coaching og give gode fif til fremlæggelsen.

I det hele taget nærer du som it-professionel højst sandsynligt en sund skepsis over for chefen. Og det er faktisk helt okay. Rent faktisk skal cheferne høre efter dig og

lægge en ledelsesstrategi, der tager højde for netop dine behov og krav. I hvert fald hvis de ønsker en succesrig virksomhed, lyder konklusionen i en ny bog.

–Højtuddannede har gennem hele deres uddannelse lært at stille spørgsmål og være kritiske. Derfor er de også som udgangspunkt kritisk indstillet over for ledelsen, siger Nicolaj Ejler.

Han er underdirektør i Rambøll Management Consulting og har sammen med professor i ledelse og strategi på CBS Flemming Poulfelt skrevet bogen "Uden for kategori".

Det er en bog, der stiller skarpt på, hvordan ledelse af videnintensive virksomheder skal udøves for at skabe succes.

Men som han understreger:

–Det er en myte, at de højtuddannede ikke vil ledes. De vil bare have ordentlig ledelse.

Du er guld værd

Det lys, der er ved at gå op for ledelsen rundtomkring på de videnintensive arbejdspladser, udtrykkes ifølge Nicolaj Ejler bedst i sætningen: 'The people you pay are more important than the people who pay you'.

– Kort sagt: Mister du en kunde, kan dygtige medarbejdere skaffe ham tilbage eller tiltrække nye, men mister du dygtige medarbejdere, mister du samtidig kunder, som du ikke får igen, siger han.

Den morale tager naturligvis ikke afsæt i omsorg for dig, men i kolde kendsgeminger.

– Ledelsen skal tage medarbejdernes krav alvorligt, fordi værdiskabelsen sker hos dem. Værdiskabelsen er så at sige inden i hovedet på medarbejderne. Brugen af deres viden er det, virksomheden lever af, og deres viden aktiveres af de kundebehov, der er. Ledelsen kan beslutte den overordnede strategi, men den udmøntes af medarbejderne i samarbejde med kunden, siger Nicolaj Ejler og konstaterer:

– Det er derfor nødvendigt at tage højtuddannede specialister alvorligt. De har simpelthen magten.

Men er det overhovedet rimeligt, at lederne i så høj grad skal tage udgangspunkt i medarbejdernes krav.

Ja, lyder svaret prompte.

Fagligheden skal stimuleres

Bogen afslører også over for cheferne, hvordan de skal holde fast i dig.

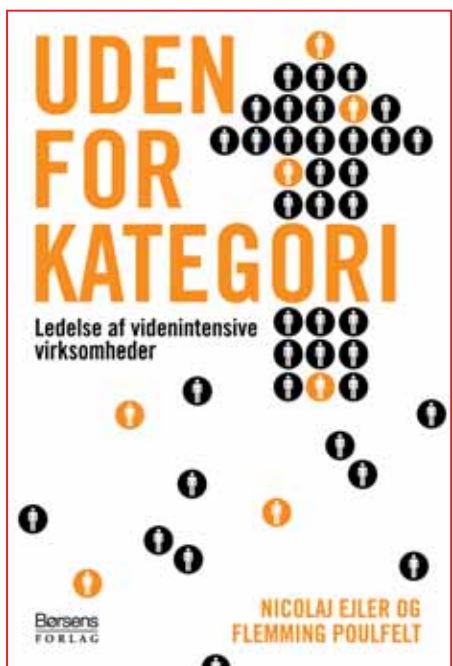
– Det er en myte, at vidensmedarbejdere ikke er loyale. De er loyale over for fagligheden og deres personlige kompas. De vil meget på deres egne vegne, men også gerne for fællesskabet, siger Nicolaj Ejler.

Og netop fordi fagligheden er så afgørende, lyder tippet fra ledelseseksperten til cheferne:

– Det er ikke nødvendigvis en forfremmelse, der får en medarbejder til at føle sig anerkendt. Giv ham i stedet en god opgave. Stimulering af fagligheden er nerven i at holde en specialist glad.

Selvom du på den måde har meget indflydelse på dit arbejde, er der lige et sidste men fra Nicolaj Ejler:

– Du kan altså ikke forvente, at ham chefen inde på hjørnekontoret vil være en yes-man. Hans opgave er nemlig i høj grad også at sige nej, når tingene bliver lidt for fantasifulde.

Uden for kategori

Bogen "Uden for kategori" stiller skarpt på, hvordan man leder højtuddannede medarbejdere i private og offentlige videnvirksomheder – dvs. virksomheder, hvor videnarbejdet er ydelsen. Bogens pointer underbygges med eksempler og cases fra interviews med ledere i videnintensive rådgivningsvirksomheder som konsulentfirmaer, ingeniørfirmaer, it-firmaer samt ministerier.

Forfatterne:

Nicolaj Ejler, cand.scient., adm. underdirektør i Rambøll Management Consulting. Han er førende konsulent inden for performance management, evaluering og ledelse af videnintensive organisationer.

Flemming Poulfelt, professor i ledelse og strategi på Copenhagen Business School. Han er leder af CBS Leadership Lab og prodekan for formidling. Han beskæftiger sig med ledelse, strategi, ledelse af videnintensive virksomheder og konsulentområdet.

Titel: "Uden for kategori – ledelse af videnintensive virksomheder"

Pris: 349,95 kr. med moms

Forlag: Børsens Forlag

I værste fald betyder mange forsinkelser, at folk kan miste tiltro til projektet, og at opbakningen vil smuldre. I praksis tror jeg ikke, at det sker for NemID, for der er så meget at vinde for alle parter.

Ulf Munkedal, direktør i it-sikkerhedsfirmaet Fort Consult.

Ny digital signatur i startvanskeligheder

Afløseren til den digitale signatur, NemID, kom ikke som planlagt inden årsskiftet. Besparelser, bedre sikkerhed og flere brugere er målet for den nye løsning, som er planlagt til sommeren 2010.

Af Jakob Schultz, prosabladet@prosa.dk

Bedre sikkerhed og flere anvendelsesmuligheder. Det er intentionen med NemID, som skulle have været klar allerede i slutningen af sidste år. Men senest måtte det PBS-ejede DanID, som står bag løsningen, melde ud, at man først er klar i sommeren 2010.

De besparelser, man vil kunne opnå i det offentlige, er dermed også udskudt. Besparelserne ligger i, at borgerne benytter de digitale selvbetjeningsløsninger, hvilket sparer ressourcer.

– Det er ganske ærgerligt. Forsinkelsen giver kommunerne den udfordring, at man skal vente med at lave investeringer, som man havde budgetteret med at foretage allerede i år. Nu skal man ikke gøre problemet større, end det er, men vi har haft store forventninger til, at det ville blive rullet ud sidst i 09. Det er selvfølgelig skuffende, at det først kommer et halvt år senere. Bliver det yderligere forsinket, vil man udsætte de mulige besparelser i endnu længere tid,

siger Ken Rindsig, der er konsulent i Center for Borgerbetjening og It-politik i Kommunernes Landsforening.

Ingen garantier

NemID spås en stor udbredelse, fordi den kombinerer login til offentlige myndigheder med login til de netbankløsninger, som de fleste danskere allerede bruger, i én og samme løsning. I forhold til de 1,3 millioner brugere, som den eksisterende digitale signatur har, vil afløseren få over dobbelt så mange, når næsten tre millioner netbank-kunder kommer med i NemID. Det åbner op for, at langt flere danskere vil være i elektronisk kontakt med kommunerne. Håbet er, at det på længere sigt vil betyde besparelser, samtidig med at man kommer længere mod den totale digitale forvaltning, hvor al kommunikation med borgerne foregår digitalt.

Hos IT- og Telestyrelsen ærgrer Palle H. Sørensen, der er leder af Center for Digital Signatur, sig også over, at NemID-lanceringen er blevet udskudt, men han understreger, at det hele tiden har været meningen, at der skulle ske en løbende migrering af det nye system i 2010.

– Ud over at vi har brugt tid på omprioriteringer, koordination og kommunikation i projektet, giver det ikke umiddelbart problemer. Vi starter nu migreringen lidt senere end planlagt, men målsætningen om, at alle netbank-kunder skal have en NemID inden udgangen af 2010, fastholdes. Myndigheder kan allerede nu begynde tilretningen af deres systemer, så de er klar til at modtage NemID, når den sættes i drift, siger han og afviser at give nogle garantier for, at NemID ikke bliver yderligere forsinket.

– Det er et komplekst system, og der kan naturligvis ikke udstedes garantier. DanID

NEM ID

Demobank

Bruger-id
henrik ?

Cpr-nr., NemID-nr. eller
selvalgt bruger-id

Adgangskode
***** ?

Næste

NEM ID

Demobank

Nøglekort: X706-628-305 ?

2670 032368 ?

Du har 146 nøgler tilbage.

Log på Afbryd

Sikrere løsning

Den digitale personsignatur bliver i NemID ikke en softwarebaseret løsning, hvor sikkerheden alene er afhængig af brugerens pc. Løsningen vil basere sig på en ægte to-faktor-sikkerhedsløsning, hvor adgangen til signaturen vil være beskyttet af en personlig kode og en engangskode på et nøglekort. Brugerens digitale signatur er ikke længere på brugerens pc, men er opbevaret i kryptografiske moduler på en central server.

Samtidig er registreringsprocedurerne udformet for at øge sikkerheden og opfylde kravene til identifikation i Lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme. DanID følger internationale standarder inden for algoritmer og sikkerhed. Kravene til algoritmer er beskrevet i Certifikatpolitikkerne, som administreres af IT- og Telestyrelsen.

har udarbejdet en revideret plan, som vi har tillid til, siger Palle H. Sørensen.

Risiko for fiasko

Hos Fort Consult, der er et uafhængigt it-sikkerhedsfirma, ser direktør Ulf Munkedal med spænding frem til lanceringen. Han vurderer, at NemID er et stort skridt sikkerhedsmæssigt, fordi løsningen bygger på to-faktor-sikkerhed og er mere brugervenligt end den tidligere digitale signatur.

– Den største forskel er det fysiske nøglekort, hvor man ud over et brugernavn og kodeord også skal benytte en række engangskodeord. Det betyder, at hvis ens brugernavn og kodeord skulle falde i hænderne på de forkerte personer, så er informationerne i praksis ubrugelige uden fysisk adgang til nøglekortet, som jo indeholder det engangskodeord, man skal bruge. Med NemID skal man ikke installere software på sin egen pc og kan benytte den fra forskel-

lige maskiner, uanset hvor man er, siger Ulf Munkedal.

Han tror ikke, at der med NemID er lagt op til en ny offentlig it-fiasko, fordi systemet er blevet forsinket.

– Med store it-tiltag er der jo altid en risiko for fiasko. Det ved vi af bitter erfaring, siger Munkedal og forklarer:

– I værste fald betyder mange forsinkelser, at folk mister tiltro til projektet, og at opbakningen vil smuldre. Jeg tror dog ikke, at det sker for NemID, for der er så meget at vinde for alle parter. På den anden side kan en for hurtig lancering, med tydelige børnesygdomme, resultere i, at projektet mister opbakning. Derfor skal de bevare en balancegang mellem først at gå i luften, når det er stabilt og sikkert, og samtidig ikke vente så længe, at folk søger andre løsninger. Der er allerede stor opbakning, så i praksis vil de nok vælge ikke at forhaste sig.

Digital signatur i Danmark

Den eksisterende digitale signatur blev lanceret i 2004.

I sommeren 2007 var der udstedt 1 million digitale signaturer i Danmark. I nogle kommuner kan man få udstedt en såkaldt strakssignatur ved at henvende sig i borgerservicecentret. Det gælder blandt andet i København, Århus, Odder, Slagelse og Gentofte.

I 2007 og frem til begyndelsen af 2008 udstedte Holbæk og Slagelse en digital signatur til alle kommunens borgere. Den procedure blev ændret, da Datatilsynet mente, at den stred mod persondataloven. I stedet skal borgeren selv bestille den digitale signatur. Den nuværende digitale signatur har efterhånden fem år bag sig og skal udfases til fordel for NemID, der lanceres til sommer 2010. Den nye digitale signatur har en adgangskode, men herudover er adgangen til den private nøgle beskyttet af en engangskode.

Ved oprettelse af NemID modtager brugeren et plastickort med engangskoder. Når de er brugt, fremsendes et nyt automatisk. Det vil gøre det muligt for brugeren at anvende den digitale signatur fra en hvilken som helst computer uden at skulle installere sin private nøgle først.

Box-pc

Industri-pc'en – når det bare skal virke

Industri-pc'er er toptunede til at udføre helt specifikke opgaver under vanskelige forhold og med et minimalt energiforbrug.

Af Stig Andersen, prosabladet@prosa.dk

Små, langtidsholdbare, pålidelige og utroligt miljøbevidste. Industri-pc'er (IPC'er) er en helt uundværlig indlejret komponent i en lang række maskiner inden for områder som industri, hospitalsudstyr, militær og transport. På alle måder lever de små arbejdsheste et meget skjult liv. De trækker ikke mange overskrifter i mainstream it-medier og udmærker sig først og fremmest ved år ud og år ind at køre uden afbrydelser og udføre lige den opgave, de er dedikeret til. De skal bare virke – hele tiden. På trods af store temperaturudsving, rystelser, snavs og andre faktorer i omgivelserne. Det er det helt enkle og indlysende krav, hvis IPC'en eksempelvis løser en styringsopgave i en hjerte-lunge-maskine eller en havvindmølle. Og brugeren, der i nødstilfælde kan trykke på 'reset' for at få pc'en til at køre igen, findes bare ikke i den verden.

Forbindelse til den virkelige verden
Gilad Mizrahi er leder af Hardware Develop-

ment i DataRespons, som er et norsk selskab med dansk afdeling i Herlev. Lige siden han som seksårig fik en radio, som han begyndte at skille ad for at se, hvordan den fungerede, har han beskæftiget sig med elektronik.

– Det er interessant at arbejde med IPC'er, fordi de på en helt anden måde end standard-pc'er er forbundet med den virkelige verden. De styrer nogle fysiske processer og har en indflydelse på den måde, folk arbejder på. Og så er det en stor faglig udfordring at arbejde med noget, der bare skal virke hver gang, siger han.

Jesper Bundgaard er leder af Software Development hos DataRespons. Under sit ingeniørstudium gik han på den såkaldte apparatlinje, og han har altid været fascineret af indretninger, der helt selv kan stå og gøre noget nyttigt. Jesper Bundgaard ser en helt grundlæggende forskel mellem standard-pc'en og IPC'en.

– En standard-pc er en hyldevare, som bliver specialiseret ved de forskellige program-

Atom-board fra Intel

mer, man installerer på den. I vores verden bliver både hardwaren og softwaren specialiseret til at løse helt specifikke opgaver. Hvad angår teknologiske trends, er der dog mange lighedspunkter mellem standard-pc'en og IPC'en: Kapacitet og hastighed vokser, og selve hardwaren bliver mindre. På grund af kravet om lang levetid er vi typisk et år bagefter i forhold til konventionelle pc'er. Til gengæld er vi tre-fire år foran, hvis vi snakker grøn it, siger han.

” Det er en stor faglig udfordring at arbejde med noget, der bare skal virke hver gang.

Gilad Mizrahi, leder af Hardware Development i DataRespons.

Panel-pc

IPC'en er grøn teknologi

IPC er en meget grøn pc, fordi energiforbruget er holdt på det absolut laveste niveau. Det skyldes, at bevægelige mekaniske elementer som kølere per definition er uønskede fejlkilder. Så man satser i stedet på passiv køling, hvor hele kabinettet består af køleribber. IPC'en har typisk heller ikke brug for helt den samme regnekraft som en standard-pc. Så hvis Intel lancerer en ny processor, vil folkene hos DataRespons typisk gå mere op i energiforbruget end i, hvor rasende hurtig den er.

Både Gilad Mizrahi og Jesper Bundgaard indrømmer, at begrebet 'industri-pc' ikke just signalerer jetset-tilværelse i teknologimotorvejens overhalingsbane.

– Der er vist ingen, der går efter 'fame and glory' på det her område. Men det er

et fantastisk felt at arbejde på, fordi det er så specialiseret. Det kan godt være, at de grundlæggende komponenter er standardiserede, men efterfølgende foretager vi en ekstrem tuning, som resulterer i et produkt, der virkelig er på forkant, siger Gilad Mizrahi.

Når IPC'en skal specialiseres til en præcis anvendelse, kommer man som konsulent og udvikler også meget tæt på kunden. Og det er ifølge Jesper Bundgaard en af de store fordele ved at arbejde med IPC'er.

– Når man arbejder med IPC'er, kommer man meget tæt på kundens forretning. Og det betyder også, at man over tid kommer til at arbejde med mange forskellige brancher og anvendelsesområder. På den måde er det faktisk ny teknologi hver gang, hvilket gør det meget spændende, siger han.

Industri-pc'en (IPC)

IPC'er fås i tre hovedgrupper:

- Singleboard-pc. Nyeste udvikling er Computer-on-module løsninger, hvor eksempelvis et Atom-board fra Intel kobles til et specialdesignet motherboard.
- Box-pc. Meget kompakt pc med køleribber som kabinet og oftest kundespecificeret input/output.
- Panel-pc. Pc og touch-display indbygget i samme kompakte enhed.
- Der findes ikke en entydig definition af en IPC, men den har nogle typiske egenskaber, der adskiller den fra standard-pc'en:
- Både hardware og software er specialdesignet til at udføre en specifik opgave ofte som indlejret komponent i en maskine. Hvis der er krav om brugerinteraktion, anvendes panel-pc'en.
- Processoren i IPC'en er typisk, men ikke nødvendigvis, af x86-familien. Andre muligheder er for eksempel ARM-processorer eller PowerPC, der kører Linux.
- Formfaktor er et centralt parameter. Med Qseven-boardet er man nu nede på 70 x 70 mm.
- IPC'en skal være langtidsholdbar langt ud over den periode, man normalt forventer ved en standard-pc. Forventet levetid kan gå helt op til 10 år.
- IPC'en skal kunne køre under ekstreme påvirkninger fra omgivelserne (snavs, temperaturudsving, vibrationer, vand).
- En IPC bliver typisk designet og bygget op fra bunden inklusive board-designet.
- IPC'ere bliver konstrueret med et minimum af bevægelige mekaniske dele som keyboard, harddisk og kølere, som alle per definition er mulige fejlkilder.
- IPC'en skal kunne køre med et minimum af vedligehold.
- Memory er typisk SO-DIMM, lagermedium typisk CompactFlash.
- Mange komponenter bliver loddet fast, da stik og sokler er alt for sårbare for rystelser.
- Embedded Windows og Linux er de dominerende operativsystemer, men andre som VxWorks, QNX og pSOS bliver også anvendt.
- IPC'en er typisk underlagt meget strenge kvalitetskontroller og certificeringskrav.

Vejen fra telekaos til telepakke

Cookies, overvågning, konkurrence og beskyttelse af personlige oplysninger. En cocktail af kerneområder i it-politikken, der i dag bliver reguleret og besluttet i Bruxelles. Men hvad står der egentlig i EU-direktiverne, og hvordan er EU's netop vedtagne telepakke blevet til?

Af Rikke Brøndum, Bruxelles,
prosabladet@prosa.dk

Da EU vedtog sin omstridte telepakke sidste efterår, var det kulminationen på en lang kamp om, hvordan konkurrence mellem it-virksomhederne og forbrugerbeskyttelse fremover skal reguleres i Europa. Men telepakken, som udstikker retningslinjer for alt fra vores internetadgang til bestemmelser om radiobølger, har en lang forhistorie.

Allerede i 1984 begyndte tankegangen bag EU-samarbejdet – frihandel – at smitte af på det it-politiske område. Dengang bestod telemarkedet i Europa af statsmonopoler såsom KTAS i Danmark, Deutsche Telekom i Tyskland og British Telecom i Storbritannien. Men i takt med, at it-markedet oplevede enorme vækstrater, opstod ønsket i Bruxelles om at integrere it-og telesektoren i det indre marked. Det første direktiv om liberalisering af teleprodukter så dagens lys i 1990. Op gennem 90'erne fik det følgeskab af en lang række andre direktiver om liberalisering af satellitkommunikation, kabel-tv og mobiltelefoni.

Forbrugerbeskyttelse og liberalisering

Efterhånden som internettet blev hvermandseje, kom forbrugerbeskyttelse nemlig ind ad bagvejen. Kommissionens generelle databeskyttelsesdirektiv så dagens lys i 1995 og blev hurtigt udvidet med det såkaldte tele-persondatadirektiv, hvor EU stillede krav til teleselskaberne om, hvordan de skulle opbevare abonnenternes oplysninger. Tre år senere nedsatte Rådet og Parlamentet

en tilsynsførende for databeskyttelse, som både skulle sørge for at sikre, at nationale myndigheder og EU-institutionerne selv overholdt reglerne.

– Kommissionen blev opmærksom på, at teleselskaberne lå inde med en masse oplysninger, som mange annoncører ville betale store summer for, så der var brug for nogle nye regler på området, siger Søren Sandfeldt Jakobsen, ph.d. og lektor i medie-jura på CBS.

På trods af de mange direktiver og tiltag stod det i 2002 klart, at udviklingen kaldte på en opdatering af alle de gamle direktiver. I 2005 begyndte Kommissionen således en to år lang høring om, hvordan EU bedst kunne håndtere ny teknologi som IP-telefoni og bredbånds-tv. Det var startskuddet til telepakken. En pakke, der skulle vise sig at få en hård start på livet.

To års telekaos

I efteråret 2007 lancerede EU-Kommissionen forslagene til den telepakke, som blev vedtaget for få måneder siden. Telepakken opdaterer og samler de gamle direktiver, herunder databeskyttelsesdirektivet. Den indeholder desuden et nyt fælles EU-agentur, BEREC, der skal overvåge hele markedet for kommunikation og råbe vagt i gevær, hvis der er problemer med den frie konkurrence. Telepakken giver også alle forbrugere ret til internetadgang og mobiltelefoni til en overkommelig pris, ligesom de får ret til tydeligere information om priser hos virksomhederne. Konkurrence og forbrugerbe-

skyttelse går altså stadig hånd i hånd i dag.

Men pakken endte med at blive et symbol på den stigende magtkamp mellem Parlamentet og Rådet, som begge skulle være enige, før pakken kunne vedtages. Før sommerferien afviste Parlamentet hele pakken under den sidste afstemning. På baggrund af et fransk forslag kendt som 'strike-three' ønskede Rådet, at medlemsstaterne fik mulighed for at blokere adgangen til internettet, hvis en forbruger ulovligt havde downloaded materiale mere end tre gange. Forslaget betød, at pakken svævede i uvished, mens en arbejdsgruppe over sommerferien forsøgte at skrue et kompromis sammen.

– Telepakken indeholder nogle afgørende direktiver for it-sektoren med enorm betydning for Europas vækstøkonomi. Den blev offer for storpolitik, måske fordi der var parlamentsvalg på samme tidspunkt, og her havde Parlamentet pludselig en sag, siger Søren Sandfeldt Jakobsen.

Beslutningsproceduren på it- og teleområdet

Der er fælles beslutningsprocedure, hvilket betyder, at både Parlamentet og Rådet (som består af medlemslandenes ministre på området, fra Danmark Helge Sander) skal være enige, før direktiverne kan vedtages.

Kilder: EU-Kommissionen, DG Information Society, Euractiv.com.

Alligevel lykkedes det at opnå et kompromis, som betød, at telepakken fik tilføjet en såkaldt Internet Freedom Provision, der slår fast, at medlemslandene ikke må afskære en bruger fra internettet uden lovlig rettergang. Et kompromis, som ifølge Søren Sandfeldt Jakobsen sikrer, at myndighederne ikke kan lukke for borgernes forbindelse. Han mener samtidig, at den største betydning for pakken bliver på konkurrenceområdet.

– I Danmark er vi så langt fremme med forbrugerbeskyttelse, at det først og fremmest er liberalisering, som pakken sætter skub i. De nationale myndigheder – i Danmark IT- og Telestyrelsen – vil i højere grad blive kigget over skulderen af Kommissionen, så om fem år vil vi i højere grad se udenlandske teleudbydere i Danmark, siger han.

Efterspillet: Cookies-sagen

Netop som alle klappede i hænderne, viste

det sig imidlertid, at et af pakkens direktiver, som Parlamentet og Kommissionen var blevet enige om allerede i foråret 2009, kunne tolkes som et forbud mod brugen af cookies. Før jul manede telekommissær Viviane Reding dog til besindighed og forklarede, at formuleringen ikke gælder de cookies, der er livsnødvendige for internettets funktionalitet, så netbutikkerne kunne ånde lettet op. Alligevel er direktivet en vink med en vognstang til branchen, mener Frederik Kortbæk, koordinator for Dansk Privacy Netværk.

– Der vil komme større krav til, hvornår man må gemme oplysninger om brugerne, og de skal i højere grad give deres samtykke først, siger han.

Således ser det ud til, at vejen er banet for telepakken, som skal være implementeret i alle medlemslandene om senest et år.

Telepakkens indhold

- Adgang til bredbånd: Pakken vil forhindre monopoler og øge incitamentet til at investere i udkantsområder, så de også får trådløs adgang. Det vil blandt andet ske ved funktionel adskillelse, som giver nationale myndigheder mulighed for at pålægge en operatør at adskille sin netværk-infrastruktur fra den del af virksomheden, som udbyder produkter, der bruger infrastrukturen. På den måde får andre udbydere mulighed for at bruge infrastrukturen, hvilket skal give mere konkurrence.
- Lettere at få og beholde et telefonnummer: Når man skifter operatør, skal man kunne beholde sit gamle nummer.
- Bedre information: Kommissionen pålægger udbyderne at være mere gennemsigtige omkring prissætning og teknologi, så det bliver lettere for forbrugerne at gennemskue.
- Forbrugerne skal have mulighed for at bruge gratis numre til for eksempel offentlig service på tværs af medlemslandene.
- Lettere tele- og internetadgang til ældre og handicappede.
- BEREC: En europæisk institution bestående af alle de nationale telemyndigheder og regulatører, som skal overvåge konkurrencen og give Kommissionen besked i tilfælde af monopoldannelse. BEREC bliver nedsat til foråret.

Læs om indholdet på prosa.dk/link/341 og i mere detaljeret form med flere links på prosa.dk/link/342.

Kom godt ind i udviklingsafdelingen

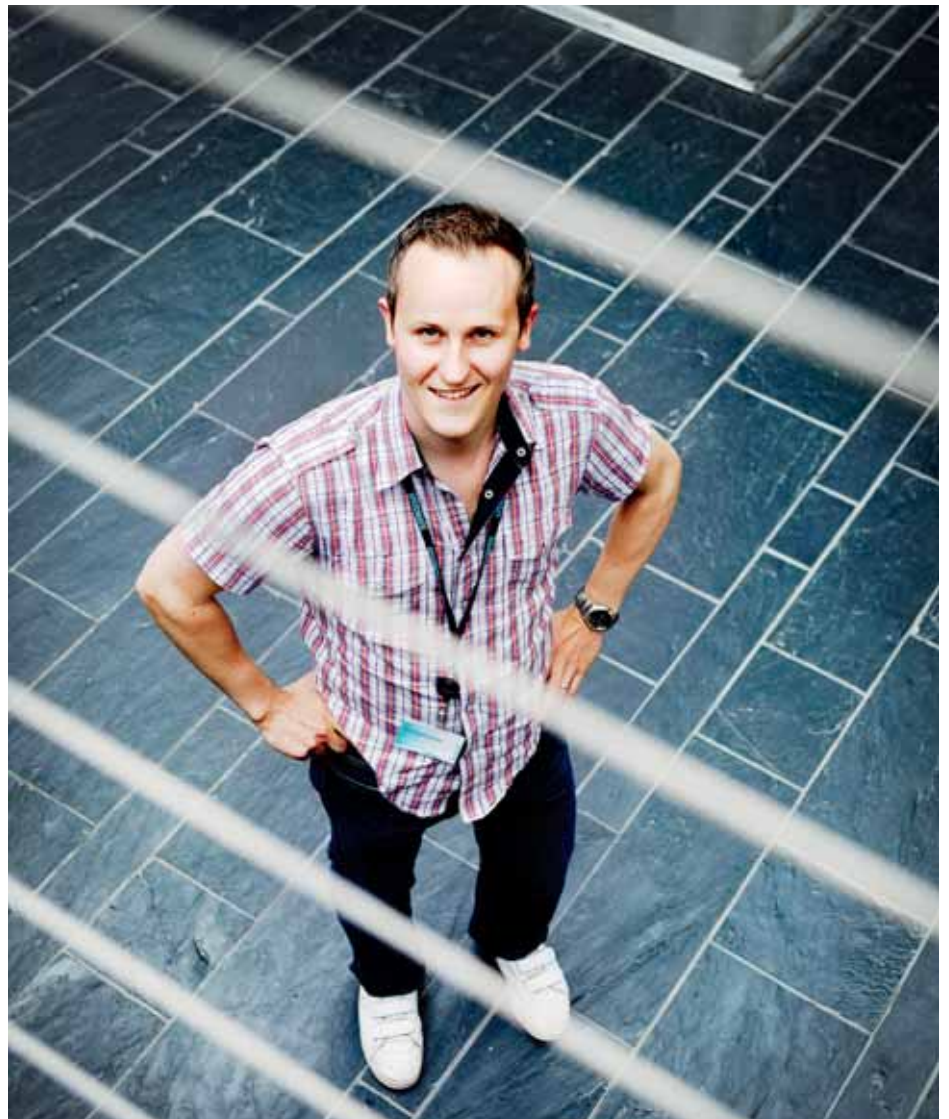
En udviklingsvirksomhed har sin egen kultur og sin egen måde at køre processer på. Det kan være en udfordring at komme ind i det lukkede broderskab, men det giver kvalitet i længden, mener to udviklere.

Af Stig Andersen, prosabladet@prosa.dk

For udenforstående kan en udviklingsafdeling nogle gange være som et lukket broderskab, der har nogle helt specielle optagelsesritualer for nye folk. Humoren kan være subtil grænsende til det nørdede, og den fælles faglige forståelse kan udmønte sig i langhårede diskussioner af semantik og forskellige grader af uendelighed. Hvordan finder man som nyansat sin plads i de rammer og i den kultur, som trives i en udviklingsafdeling? Og hvad kan virksomheden gøre, for at den nyansatte hurtigt finder den plads?

En del af den gode historie om introduktion af nye udviklere handler om praktisk orienterede strukturer og processer, der forekommer banale, men alligevel jævnlige kikser. Det skete nu ikke for Jacob Dybvad, der er elektronikingeniør hos Terma Radar i Lystrup uden for Århus. Da han startede i udviklingsafdelingen 1. december 2007, var der fra første dag et ledigt skrivebord til ham, en pc og en login, der virkede. Og da han åbnede sin kalender, var han allerede inviteret til en række møder med kolleger.

– Som en del af introduktionsforløbet kommer man til møder af en times varighed med fagligt relevante kolleger. Det er en stor fordel, at tiden er afsat til det fra starten, så man ikke føler, at man skal rundt og forstyrre folk for at få informationer. Jeg betragter møderne som den første gode skitse, som man så selv efterhånden skal fylde mere

- Hvis man helt generelt planlægger langsigtet og følger nogle fastlagte spilleregler, har man bedre mulighed for at lave kvalitet i stedet for stressende brandslukningsopgaver, mener Martin Öbrink-Hansen, datalog og udvikler hos Systematic i Århus.

Foto: Søren Holm/Chili.

I effektivitetens tegn kan der godt opstå ‘hanekampe’ om at være den hurtigste til at løse et problem.

Martin Öbrink-Hansen, datalog og udvikler hos Systematic.

indhold i. Og så er det fra starten med til at give en et godt netværk, siger Jacob Dybvad.

Martin Öbrink-Hansen, datalog og udvikler hos Systematic i Århus siden 1. marts 2009, oplevede også en meget struktureret introduktionsfase med planlagte møder både med direktionen og relevante kolleger. Hos Systematic er det også en fast regel, at den nyansattes projektleder slår på tråden en uge før tiltrædelse.

– Det virkede utroligt godt at få sådan en opringning. Bare fornemmelsen af, at der er en leder, der ved, hvem man er, og at man snart starter i afdelingen. Derudover var der også en buket blomster i receptionen på min første dag, så jeg følte mig meget velkommen, fortæller Martin Öbrink-Hansen.

For både Terma og Systematic gælder, at ansvaret for introduktionen af nye udviklere ligger i de enkelte afdelinger og hos den nyansattes leder, mens HR-afdelingerne leverer den mere administrative del af processen.

Trygge og udfordrende processer

En nyansat møder både i selve introduktionsforløbet og senere i det daglige arbejde typisk et procesapparat, som er specifikt for virksomheden. Inden han søgte stilling hos Systematic, havde Martin Öbrink-Hansen undersøgt virksomhedens arbejdsmetoder.

– For mig er det meget vigtigt, hvordan man arbejder i en udviklingsafdeling. Mit første job var hos B & O, hvor jeg arbejdede i

en gruppe, der var rigtig god til SCRUM. Det ville jeg gerne arbejde med igen, for hvis man gør det målrettet, er der gode forudsætninger for et godt arbejdsmiljø. Og hvis man helt generelt planlægger langsigtet og følger nogle fastlagte spilleregler, har man bedre mulighed for at lave kvalitet i stedet for stressende brandslukningsopgaver, mener han.

Et velfungerende procesapparat kan udgøre en tryk ramme at udfolde sig i for en udvikler, og både Terma og Systematic er højt certificerede virksomheder med detaljerede og store krav til processer i forhold til kvalitetsstyring og dokumentation. Her ligger der ifølge både Martin Öbrink-Hansen og Jacob Dybvad dog også den største udfordring for en nyansat udvikler.

– Udfordringen ligger to steder: Dels er der meget præcise krav til, hvordan nyudvikling skal bæres ind i de eksisterende løsninger, dels er der store krav til dokumentation. Jeg anerkender fuldt ud, at det er nødvendigt, når man arbejder i en virksomhed som Terma, men det er ikke desto mindre noget, det kræver tid at vænne sig til, fortæller Jacob Dybvad.

Fokus på effektivitet

For Martin Öbrink-Hansen har en forholdsvis detaljeret tidsregistrering og udpræget fokus på effektivitet i udviklingsprocessen været den største udfordring i den første tid hos Systematic. Og det er også her, han ser en

mulig skueplads for den konkurrence, der godt kan opstå, når mænd – og nok i lidt mindre grad kvinder – samles omkring teknik.

– I effektivitetens tegn kan der godt opstå ‘hanekampe’ om at være den hurtigste til at løse et problem. Der er ingen tvivl om, at det giver høj standing at løse et problem hurtigt, siger han.

Hvis man ellers kan tale om en specifik kultur i udviklingsafdelinger, mener både Jacob Dybvad og Martin Öbrink-Hansen, at den først og fremmest er båret af en meget høj faglighed og fokus på at finde frem til de bedste løsninger – og det helt uafhængig af den enkelte udviklers uddannelsesmæssige baggrund og anciennitet. Det er med Martin Öbrink-Hansens ord bolden – og ikke manden – man går efter. Så hvis man har den nødvendige tekniske indsigt og forstår at argumentere for sit synspunkt, har de ikke oplevet, at de teknologiske dinosaurer i afdelingen bremser de nye, bare fordi de nye.

Og som udviklingen foregår nu om dage, mener de heller ikke, der er plads til folk, der vil forsøge at sidde på en teknologisk piedestal og ikke dele ud af deres viden. Hos Systematic er vidensdelingen eksempelvis sat i system i form af en række vidensnetværk, hvor medarbejdere får tid til på tværs af projekter og afdelinger at diskutere og udforske ny teknologi og nye metoder. Det er samtidig med til at give den nyansatte et bredere netværk i virksomheden.

Kundekontakt kan vel ikke være værre end at stille sig op på en scene og synge, sagde Børge Hølse til samtalen, der gav ham jobbet som udvikler i Exformatics.

Foto: Lizette Kabré.

Ærlighed gav pote til jobsamtalen

Børge Hølse blev fyret efter 12 år i den samme virksomhed. Med kun to job på cv'et måtte han være kreativ og ærlig i jobsøgningen, og det bar frugt.

Jeg syntes, det var lidt kedeligt med en normal papiransøgning, hvor folk bare skriver det, de tror, firmaet søger.

Børge Holse, udvikler i Exformatics.

Af Nina Ferdinand, nif@prosa.dk

Børge Holse, 34 år, skiftede 1. september job fra systemudvikler i energiselskabet SEAS NVE til udvikler i det lille softwarefirma Exformatics, hvor han laver integrationer til Sharepoint og hjælpeapplikationer til udviklerne.

Børge Holse har arbejdet 12 år i samme semioffentlige virksomhed, da det på dagen for hans medarbejderudviklingssamtale slår ham: Hvad hvis jeg bliver fyret?

Tanken er egentlig ikke så slem, når han tænker efter. Og da MUS-samtalen ganske rigtigt ender med en fyring, ser det ikke så sort ud igen. Børge Holse har 11 måneders opsigelse og bliver fritstillet, så der er ikke stress på for at finde et nyt job. Han kan sætte sig ned og tænke over, hvad han virkelig vil, og bruge lidt tid på at passe sin et-årige søn.

– Rent arbejdsmæssigt følte jeg, at mit daværende job var ved at være udtømt. Der var ikke så meget, der udfordrede længere. Jeg blev selvfølgelig ked af at blive fyret, men det viste sig at munde ud i en tiltrængt forandring, siger Børge Holse.

Han startede med at bruge en måned sammen med sin søn og vente lidt med jobsøgningen. Da han begyndte at tænke over, hvad han ville, var det vigtigt for ham at være ærlig og finde et job, hvor han kunne være sig selv. Derfor tænkte han lidt ultraditionelt og lavede sine ansøgninger, som han selv syntes, de skulle se ud.

– Jeg syntes, det var lidt kedeligt med en normal papiransøgning, hvor folk bare skri-

ver det, de tror, firmaet søger. Så jeg valgte at præsentere mig selv og min personlighed via en powerpoint-præsentation, hvor jeg prøvede at få hele min person med, og ikke kun det faglige, forklarer Børge Holse.

Han syntes også, det ville se lidt kedeligt ud på en traditionel ansøgning, at han kun havde haft to job, siden han blev færdig som datamatiker.

Hadde intet at tabe

Jobbet som udvikler i Exformatics, der laver systemer til elektronisk sags- og dokumenthåndtering (ESDH), fik han efter at have søgt blot fem-seks job.

Han gik til et informationsmøde i Exformatics kort efter, han var holdt op i sit gamle job. Det lød spændende, syntes han, og sendte dem sin powerpoint-præsentation.

– Den anderledes præsentation gjorde, at jeg kom til samtale. Jeg tror, det var en fordel, at jeg ikke havde noget at tabe på det tidspunkt på grund af den lange opsigelsesperiode. Det gjorde, at jeg var meget ærlig til samtalen. Jeg tror, folk godt kan mærke, hvis man overdriver lidt, siger Børge Holse.

Sin manglende erfaring med de nye forretningsområder kompenserede han kreativt for, samtidig med at han var ærlig.

– Til flere jobsamtaler er jeg blevet spurgt, hvordan jeg ville klare kundekontakten, og det har været svært at svare klart på, når jeg aldrig havde prøvet at have kontakt med eksterne kunder før. Men denne gang

svarede jeg helt ærligt, at jeg faktisk ikke vidste, hvad det indebar, men at jeg gerne ville lære det, fordi det interesserer mig. Og uanset hvad kan det vel ikke være værre end at stille sig op på en scene og synge!

Den sammenligning scorede point til samtalen, og Børge Holse, der nemlig både synger i kor og spiller jazz i sin fritid, endte med at få jobbet.

Da han først kunne starte i jobbet en måned senere på grund af ferie, blev han kastet direkte ud i et projekt uden nogen særlig indkøring. Direkte ud til en kunde og sætte sig ind i, hvordan leveringen af produktet skulle være.

– Jeg kendte ikke noget særligt til sags-håndteringen på det tidspunkt, så der måtte jeg også være ærlig over for kunden. Men det udviklede mig helt vildt, både fagligt og som menneske, og det gik op for mig, at det var det, jeg havde savnet. Jeg blev simpelthen glad for at gå på arbejde igen, fortæller Børge Holse.

Nu er han en del af et udviklingsteam, der hele tiden pingponger, har kontakt til leverandører og deadlines, der skal overholdes.

– Det har virkelig fået mig op på mærkerne. Tidligere arbejdede jeg kun med interne krav, og det var lidt mere vagt. Der var sjældent et møde uden rundstykker og kaffe, og det kunne snildt få et møde på et kvarter til at vare en time. Nu møder jeg op hver dag med ægte arbejdsglæde – så skidt med, at der ikke er rundstykker til kaffen.

Nyt job

Nyt job er en serie af interviews med it-folk, der har skiftet spor i karrieren og søgt nye udfordringer.

Har du fået nyt job, så kontakt os gerne på nif@prosa.dk.

Ledige nyuddannede har mødepligt i a-kassen

Når man er meldt ledig i jobcenteret, skal man stå til rådighed, også selvom man ikke har dagpengeret som for eksempel nyuddannede.

Af Anne Grethe Hansen, agh@prosa.dk,
leder af PROSAs A-kasse

Selvom du endnu ikke har opnået dagpengeret, har du alligevel mødepligt til de samtaler, a-kassen og jobcenteret indkalder dig til. Når du er tilmeldt jobcenteret som ledig, forpligter du dig til at stå til rådighed i alle henseender – selvom du endnu ikke har dagpengeret.

Vi har desværre haft enkelte nyuddannede, som – netop fordi de endnu ikke havde opnået retten til dagpenge – fejlagtigt troede, at de ikke skulle møde til de samtaler, som både vi og jobcenteret indkalder til.

Hvis du ikke møder op til de indkaldte møder, og du ikke har en gyldig grund, kan du allerede, inden du får ret til dagpenge, have en karantæne hængende over hovedet.

Mange tror desværre, at sanktionerne følger dagpengeretten, men desværre er karenperioden mellem indmeldelse og dagpengeret også omfattet.

Vent med tilmelding

Ønsker du ikke at stå til rådighed i karenperioden, kan du lade være med at tilmelde

dig www.jobnet.dk som ledig før dagen, hvor du får dagpengeret.

Så indtræder retten til dagpenge samme dag som din tilmelding som ledig, og du undgår at skulle komme til møder både hos os og i jobcenteret.

Du skal dog være opmærksom på, at du på den måde ikke kan bruge karenperioden i forbindelse med at søge om EØS-dagpenge, og at du selv bærer ansvaret for rent faktisk at få tilmeldt dig rettidigt på jobcenteret.

Nye kompetencer på 6 uger

På 6 uger kan du gennem et intensivt uddannelsesforløb ruste dig til fremtiden med et kompetencegivende turbokursus.

I perioden 22. februar-9. april:

- Objektorienteret programmering med C#
- Databasesystemer og web
- Projektledelse
- Projektstrategi og organisation
- Web- og serverprogrammering

Deltagelse er gratis, hvis du er ledig og dagpengeberettiget.
Læs mere på www.cv.ihk.dk

Ingeniørhøjskolen i København
University College • Center for Videreuddannelse

Bøger med rabat til PROSA-medlemmer

Programming .NET Compact Framework 3.5

Beskrivelse: Programming .NET Compact Framework 3.5 is a book whose time has come. Windows Mobile outsold the iPhone last year and is poised to grow. If you're interested in developing for this burgeoning platform, there is no one better able to get you up to speed than industry veterans, master programmers, and teachers Paul Yao and David Durant.

Forfatter: Yao
ISBN: 9780321573582
Normalpris: 479,00
PROSAPRIS: 375,00

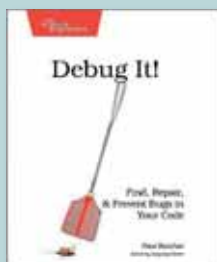
Introducing Windows 7 for Developers

Beskrivelse: Get your first look at Windows 7 and see how much more productive and efficient the development life cycle can be. Guided by three Windows programming experts, you'll examine new Windows 7 capabilities and get a head start exploiting them to build better user experiences and applications. Topics include multi-touch gesture support, graphics and video enhancements, the Ribbon user interface (including the difference between Windows 7 Ribbon and Windows Presentation Foundation (WPF) Ribbon), federated search, the Libraries feature, Taskbar functionality, the new Windows Sensor and Location platform, and more.

Forfatter: Kiriaty
ISBN: 9780735626829
Normalpris: 272,00
PROSAPRIS: 204,00

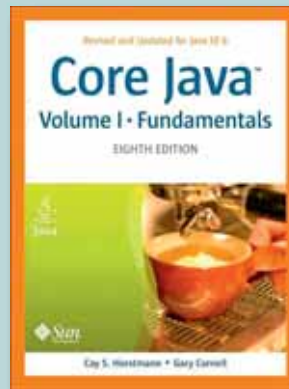
Debug It!

Beskrivelse: All bugs are different: there is no silver bullet. You've got to rely upon your intellect, intuition, detective skills and yes, even a little luck. But that doesn't mean that you're completely on your own—there is much you can learn from those who have gone before. This book distills decades of hard-won experience gained in the trenches of professional software development, giving you a head-start and arming you with the tools you need to get to the bottom of the problem, whatever you're faced with.

Forfatter: Butcher
ISBN: 9781934356289
Normalpris: 294,00
PROSAPRIS: 210,00

Core JAVA Volume I

Beskrivelse: This revised edition of the classic Core Java™, Volume I—Fundamentals, is the definitive guide to Java for serious programmers who want to put Java to work on real projects. This no-nonsense tutorial and reliable reference illuminates the most important language and library features with thoroughly tested real-world examples. The example programs have been carefully crafted to be easy to understand as well as useful in practice, so you can rely on them as an outstanding starting point for your own code.

Forfatter: Horstmann
ISBN: 9780132354769
Normalpris: 436,00
Tilbudspris: 150,00
OBS! Så længe lager haves.

PM Crash Course for IT Professionals

Beskrivelse: IT professionals are often faced with extremely challenging project deployments, as well as initiatives that are mission-critical to their organizations. For IT project managers, a strong understanding of the discipline of project management can be invaluable—both to success with individual projects and to their overall careers. However, most books and training materials on project management pay little or no attention to the unique challenges IT project managers face.

Forfatter: Mulcahy
ISBN: 9781587202599
Normalpris: 479,00
PROSAPRIS: 360,00

Halmstadgade 6, 8200 Århus N
Tlf.: 8610 0338 Fax: 8937 3555
E-mail: ftu@ats.dk www.ftu.dk
Få 20% rabat hos FTU boghandel
Find linket til FTU boghandel via www.prosa.dk og få rabat på bøgerne

prosa.dk/kurser

Dato	Indhold	Sted
2.2	Intro til Kanban	København
2.2	Robotnetværk	København
4.2	U35: Codenight	Århus
4.2	U35: Codenight	København
8.2	PROSA Stud: Udlandsstudieophold	København
9.2	Scala	Vejle
10.2	Avanceret Kanban workshop	København
10.2	Flash-kursus	Århus
11.2	PROSA StartBox	København
11.2	Scala	Aalborg
16.2	Robotnetværk	København
24.2	Strategisk Kommunikation	København
25.2	Kommunikation og konflikthåndtering	København
25.2	PROSA Senior: At udfordre sandheden	København
26.2	Konflikthåndtering for udviklere	København
27.2-28.2	Hacker Workshop	København
2.3	Agil dokumentation	København
2.3	Robotnetværk	København
3.3	Home Server	Odense
3.3	Flash kursus	København
4.3	Unwritten rules and workplace culture in Denmark	København
9.3	Sådan får du mere i løn	Aalborg
9.3	Bliv den perfekte mødeleder	København
11.3	Sådan får du mere i løn	Århus
16.3	Sådan får du mere i løn	Vejle
16.3	Robotnetværk	København
25.3	Sådan får du mere i løn	Odense

PROSA StartBox

Kom til intromøde for nye medlemmer af PROSA og PROSAs A-kasse:

- Hvem er vi i PROSA, og hvad står vi for?
- Hvad er mine rettigheder på arbejdspladsen?
- Hvilke netværk har PROSA, og hvordan kan jeg indgå i dem?
- Hvordan kan jeg selv påvirke PROSA?
- Hvordan når vi ud til endnu flere it-professionelle?
- Hvilke fordele kan jeg opnå med det samme?

Alt dette kan du få svar på ved intromødet. Samtidig ser vi frem til at høre dine egne ideer og input. Velkommen i PROSA!

Oplægsholder

Niels Bertelsen, formand i PROSA siden 2008

Ole Højbo Andersen, jurist i PROSAs A-kasse

Dato: Torsdag den 11. februar og onsdag den 5. maj 2010

Sted: PROSA København, Ahlefeldtsgade 16, 1359 København K

Pris: Gratis for medlemmer af PROSA. 150 kr. for ikke-medlemmer

Tilmelding: prosa.dk/kursus

International IT Professionals Meetings in English

What rights do I have as an IT professional working in Denmark? What is a Danish A-kasse? How can I turn globalization into an asset for my career? And how can we build bridges between Danish and foreign trained IT professionals – in Denmark as well as globally.

Meet other international IT professionals and learn more about PROSA – the Danish Association of IT Professionals – and how to get the most of your membership, ie. professional advice, special courses, networking opportunities etc.

- Earning your living as an IT employee or freelancer (February 3rd, Ballerup/Copenhagen)
- Unwritten rules and workplace culture in Denmark (March 4th, Copenhagen)
- Globalise yourself (April 8th, Copenhagen)
- Human rights and unionism world wide (May 1st, Copenhagen)

Registration: prosa.dk/kursus

More information: www.prosa.dk/in-english

PROSA/SENIOR:

At udfordre sandheden

Lever Elvis? Blev Lady Diana myrdet? Findes der skygge-regeringer? Var det CIA, der myrdede John F. Kennedy? Er smølferne kommunister? Er jorden hul?

Konspirationsteorier er nutidens myter og rejser spørgsmål, som udfordrer den officielle sandhed. PROSA/SENIOR inviterer til en aften, hvor vi gennemgår de mest populære konspirationsteorier. Med ord, billeder og video præsenteres de spor, som peger på en anden forklaring, end den vi kender. Først sættes der fokus på konspirationsteorier som fænomen, hvorefter vi gennemgår teorierne om mordet på John F. Kennedy, Lady Dianas død og Estonias forlis samt en lang række andre både sjove, skræmmende og tankevækkende teorier.

Oplægsholder

Forfatter og marketingskonsulent **Lars Bugge** har skrevet bestsellerne "Konspirationsteorier" og "Flere konspirationsteorier" samt flere andre bøger om historiske emner. Han optræder tit i diverse magasiner og på tv.

Dato: Tirsdag den 25. februar 2010 kl. 17-21.

Sted: PROSA København, Ahlefeldtsgade 16, 1359 København K

Pris: Gratis for medlemmer af PROSA. 150 kr. for ikke medlemmer.

Tilmelding: prosa.dk/kursus

Konflikthåndtering for udviklere

Lær at genkende konfliktmønstre og få hjælp til at håndtere konflikter i dine egne projekter.

Det, der bl.a. udgør forskellen på det mindre gode og det fremragende projekt, er i høj grad deltagernes evne til at kommunikere og til at håndtere de konflikter, der opstår, og dermed skabe trivsel og tilfredshed i arbejdet. På mødet vil du få et bud på:

- Hvordan vi kan forstå konfliktopløsning som en systemudviklingsaktivitet
- Hvordan sunde systemudviklingspraktikker (bl.a. de agile) kan være til stor nytte
- Hvad vi gør, når de praktikker, vi allerede kender, ikke kan hjælpe os

Kurset bliver en vekslen mellem oplæg, erfaringsdialog, procesøvelser og refleksioner.

Oplægsholdere

Henrik Sternberg og **Pia Petersen** fra Agil Procesforbedring – et konsulenthus, der arbejder med softwareprocesforbedring ved brug af metoder, der bygger

på dialog og anerkendende tilgange

Dato: Torsdag den 25. februar kl. 16.15-19.15

Sted: SDC A/S, Borupvang 1a, 2750 Ballerup

Pris: Gratis for medlemmer af PROSA – mad og drikke er inkluderet. 500 kr. for ikke-medlemmer

Tilmelding: www.prosa.dk/kursus

Introduktion til programmering i Scala.

Scala

Der er i de seneste år dukket en lang række nye sprog op til SUN's JVM. Java er gået fra, næsten udelukkende at være sproget Java, til i lige så høj grad at være platformen Java. Et af de sprog, der har medvirket til dette skifte, er Scala.

Tid og sted

Tirsdag den 9. februar kl. 17-20 i Vejle

Torsdag den 11. februar kl. 17-20 i Aalborg

Prosa byder på et let traktament til foredragene.

Læs mere og tilmeld dig på www.prosa.dk/kalender

MS .NET Framework – Application Development Foundation MCTS 70-536 (seks dage)

Kursusrække i både **København** og **Århus** med seks undervisningsdage. Mellem hver dag er der en uge til fordybelse i pensum og øvelser. Dermed har du mulighed for at oparbejde et kendskab, der både motiverer og forbereder til

nye udfordringer. Kurset er designet, så du får gennemgået pensum svarende til certificering 70-536 og er fundamentet for at arbejde med .NET-programmering. Kan følges op med web-delen 70-562 eller Windows-delen 70-505.

Indhold:

- Brug af System Types, Collections og Generics
- Regulære udtryk for validering og formatering
- Services og multi-threading
- Rolle-baseret sikkerhed, kode-sikkerhed og kryptering
- Brug af filsystem og e-mail
- Kommunikation med serialisering af komplekse objekter
- Integration og bagud-kompatibilitet
- Debug, trace og log
- Globalisering
- Installation og konfiguration

Kvalifikationer

Du skal have kendskab til objektorienteret programmering og udvikling af Webbaserede applikationer, Microsoft Windows-baserede eller distribuerede applikationer med .NET Framework, samt erfaring med Visual Studio. Det vil være en fordel, hvis du har erfaring med programmering i enten VB eller C#.

Tid og underviser i København

Dato: 4. marts, 11. marts, 18. marts, 25. marts, 15. april og 22. april kl. 9-16

Sted: PROSA København, Kursuslokalet, Ahlefeldtsgade 16, 1359 København K

Allan Mathiasen fra Itucation. Erfaren underviser, certificeret MCITP på .NET og SQL.

Tid og underviser i Århus

Dato: 3. marts, 10. marts, 17. marts, 24. marts, 14. april, 21. april kl. 9-16

Sted: PROSA Århus, Møllegade 9-13, 8000 Århus C

Kim Meldgaard fra Itucation. Erfaren underviser, certificeret MCITP på .NET.

Pris: 12.000 kr. for medlemmer af PROSA. 16.000 kr. for ikke-medlemmer. Markedspris: 23.500 kr.

Tilmelding: www.prosa.dk/kursus

Strategisk anvendelse af sociale medier

Hvorfor bruger dine kolleger længere tid på Facebook end på jeres fine nye intranet? Hvordan bruger I YouTube i arbejdet? Er det en god ide at få direktøren til at blogge? Og hvem skal overhovedet læse den? Hvordan udnytter I jeres netværk på LinkedIn? Hvad skal I gøre, når en blogger kritiserer jer? Og når en ansat begynder at blogge om virksomheden? Hvad er arbejdsindsatsen værd for din virksomhed? Dette kursus giver dig redskaberne til at inddrage sociale medier i kommunikationsstrategien med et strategisk og forretningsmæssigt perspektiv.

Oplægsholder

Morten Gade fra Bysted

Tid: Onsdag den 24. februar 2010 kl. 17-20

Sted: PROSA København, Ahlefeldtsgade 16, 1359 København K

Pris: Gratis for medlemmer af PROSA. 250 kr. for ikke-medlemmer

Tilmelding: www.prosa.dk/kursus

Arrangør: PROSA/ØST

PROSA i Odense:

Home Server

Oplæg om Windows Home Server som server i hjemmet, til håndtering af familiens data, dokumenter, billeder og musik, samt home serverens indbyggede backupfunktioner, der muliggør automatisk backup af Windows-pc'er og bare metal restore på nyt hardware.

Såfremt det har deltageres interesse, kan der udveksles eller afprøves andre af home serverens evner som medie- og applikationsserver, samt eventuel ekstern (net-) backup af home serveren.

Hertil skal deltagerne selv medbringe hardware til at installere prøveversioner af Windows Home Server på Networking-arrangement, en eller flere aftener afhængig af deltagerne og interessen.

Oplægsholder: Frank Dall Kristensen

Tid: Onsdag den 3. marts kl. 19-21

Sted: PROSAs lokaler, Overgade 54, Odense

Pris: Gratis for medlemmer af PROSA

Tilmelding: www.prosa.dk/kursus

Hacker-workshop

Lær at beskytte dit netværk gennem indgående kendskab til angrebsmetoderne. Workshoppen løber over to dage, hvor du lærer om angreb og sikkerhedsproblemer i netværk og TCP/IP. De grundlæggende metoder bliver gennemgået fra bunden af OSI-modellen og op til høj-niveauproblemer som eksempelvis aflytning af applikationsprotokoller som HTTP. Kurset vil fokusere på angreb mod de mest benyttede platforme og applikationer på internettet – Windows og UNIX.

Henrik Lund Kramshøj er erfaren sikkerhedskonsulent inden for enterprisemiljøer, Unix og Open Source med mere end 15 års praktisk arbejde med operativsystemer, it-sikkerhed, Mac OS X, OpenBSD, AIX og Linux. Henrik er cand.scient. fra Københavns Universitet, DIKU- og CISSP- og CEH-certificeret.

Tid: Weekenden den 27. - 28. februar kl. 9-16

Sted: PROSA København, Kursuslokalet, Ahlefeldtsgade 16, 1359 København K

Pris: Medlemmer af PROSA 1.150 kr.

Ikke-medlemmer: 2.500 kr.

Tilmelding: www.prosa.dk/kursus

PROSA

Forbundet af It-professionelle

Henvendelse omkring hastesager kan uden for PROSAs åbningstider ske direkte til de fagligt valgte på nedenstående telefonnumre og e-mailadresser:

København
Hovedkontor og a-kasse
 Ahlefeldtsgade 16,
 1359 Kbh. K.
 Kontortid: kl. 9-15,
 mandag dog kl. 10-15
 Tlf.: 3336 4141
 Fax: 3391 9044

Århus
 Møllegade 9-13,
 8000 Århus C.
 Kontortid: kl. 10-15
 Tlf.: 3336 4141
 Fax: 8730 1415

Odense
 Overgade 54,
 5000 Odense C.
 Kontortid: kl. 10-15
 Tlf.: 3336 4141
 Fax: 6617 7911

E-mail:
medlemsreg@prosa.dk
akasse@prosa.dk
formand@prosa.dk
faglig@prosa.dk
prosa@prosa.dk

PROSA/CSC

Sekretær: Peter Gulstad
 Retortvej 6-8, 2500 Valby
 Tlf.: 3614 4000

PROSA/SAS

Formand: Annette Hansen
 Engvej 165, 2300 Kbh. S
 Tlf.: 3232 0000

PROSA/OFFENTLIG

Ahlefeldtsgade 16
 1359 Kbh. K
 Tlf.: 3336 4121

PROSA/STUD

Overgade 54
 5000 Odense C
 Tlf.: 3336 4273

PROSA/VEST

Møllegade 9-13
 8000 Århus C
 Tlf.: 8730 1405

PROSA/ØST

Ahlefeldtsgade 16
 1359 Kbh. K
 Tlf.: 3336 4127

Formanden, næstformand og forbundssekretærer

Niels Bertelsen
Formand
 Direkte: 3336 4767
 E-mail: nib@prosa.dk

Erik Swiatek
Næstformand
 Direkte: 3336 4123
 Mobil: 2760 1175
 E-mail: ers@prosa.dk

Hanne Lykke Jespersen
Forbundssekretær
 Direkte: 8730 1405
 Privat: 8641 5494
 Mobil: 2888 1247
 E-mail: hlj@prosa.dk

Erik Dahl Klausen
Forbundssekretær
 Direkte: 8730 1412
 Privat: 8699 0056
 Mobil: 2778 5430
 E-mail: ekl@prosa.dk

Carsten Larsen
Forbundssekretær
 Direkte: 3336 4198
 Privat: 6591 3134
 Mobil: 2962 0295
 E-mail: cla@prosa.dk

Mogens Sørensen
Forbundssekretær
 Direkte: 3336 4127
 Privat: 3391 4649
 E-mail: mos@prosa.dk

Temmelig gennemtænkt musiksoftware for ikke-danskere

Den svenske musiktjeneste Spotify er indtil videre lukket land for danskere. Men det er til at overvinde.

Af Kurt Westh Nielsen,
redaktør, kwn@prosa.dk

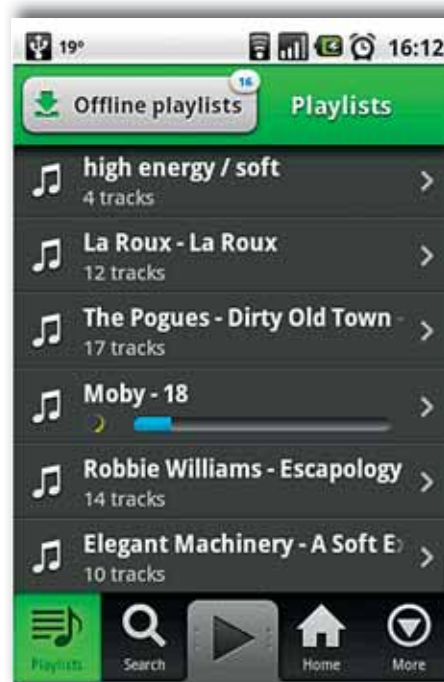
Jeg er vel nærmest veteranbruger, når det handler om musiktjenester på nettet. I temmelig mange år har jeg hver måned betalt til Emusic.com, som er så dejlig fri for alt muligt bøvl med DRM – digital rettighedshåndtering.

Jeg downloader nogle mp3-filer og kan selv vælge, hvad jeg vil gøre ved dem – basta. Om de skal brændes på cd, konverteres eller flyttes over på en afspiller efter eget valg, det er ligegyldigt. Det virker. Men der er ikke frit valg på alle musikhylder. Rigtig mange kunstnere er ikke at finde på Emusic.com.

Så har jeg brugt Apple iTunes i nogle år. Mest fordi jeg blev forført af den lækre brugergrænseflade på en meget tidlig udgave af iPod Touch. Det er rigtig nemt at købe numre i den digitale Apple-butik. Til gengæld er iTunes-softwaren decideret pinefuld, uigenemskuelig og nærmest skræmmende kluntet i sin Windows-udgave, hvor jeg for længst har opgivet at brænde kopier eller få synkronisering til at fungere på tværs af flere computere.

Luskekneb til Spotify

Sidste efterår hørte jeg så om svenske Spotify, som flere var begejstrede for. Men i

Spotify rummer en enkel og gennemtænkt brugergrænseflade, som især glimrer på mobile enheder som iPhone og Android-enheder.

modsatning til de andre nordiske lande er Spotifys musiktjeneste kun tilgængelig med bøvl i Danmark – i gratisudgaven. Et Premium-abonnement uden reklamespots og med luksuslytte-muligheder kan ikke erhverves i Danmark, fordi de danske rettighedsorganisationer endnu ikke er blevet enige med det svenske firma om vilkårene for kompensering for musikken. Betalingen skal også ske med kreditkort eller fysisk i det land, hvor Spotify tilbydes. Men som københavnere kan man jo tage en tur til Malmø, købe ind i 7-Eleven og finde et trådløst lokalnet at registrere sig på – for eksempel.

Selv klarede jeg betalingen på anden måde ved at alliere mig med en person bosiddende i Sverige.

Og nu har jeg så adgang til Spotify, som er det trods alt bedste bud på en DRM-beskyttet musikløsning, som jeg er stødt på. Det er hurtigt og nemt at bruge. Det streamer lyden i god kvalitet, lader sig installere under Windows og Linux (Wine) og har nogle rigtig gode klienter til Symbian-telefoner, iPhones og Android-enheder. Den allerbedste feature er dog muligheden for at oprette offline-playlister, som rummer din yndlingsmusik lokalt på din enhed, uden at du altid behøver være online og lytte til streamet musik.

Stadig dyrt og ufrit

Den månedlige pris for adgang til produktet er 99 svenske kroner. Det er stadig for dyrt. Omkring det halve for den ubegrænsede adgang ville være passende, synes jeg. Og så skulle man lige kunne sikkerhedskopiere og brænde offline-indhold. Hvad er problemet i det?

Men alt i alt er Spotify et velkomment eksempel på en digital musikløsning, som peger fremad og for en gangs skyld har forholdt sig til, hvordan brugernes krav til musiklytning rent faktisk er. Så nu kan de danske rettighedsorganisationer passende lade sig inspirere af deres dittoer i Skandinavien og se at få tjenesten gjort tilgængelig herhjemme. Hvor svært kan det være?